FOCUS CONJUNCTUUR

VBO FEB
Verbond van Belgische Ondernemingen
Fédération des Entreprises de Belgique

ZOMER 2026

IRAN-CRISIS FNUIKT PRIL HERSTEL

RENTABILITEIT DAALT FORS DOOR STIJGENDE KOSTEN
P 18

STAGNERENDE INVESTERINGSDYNAMIEK
P 21

HERVORMEN BLIJFT NOODZAKELIJK
P 24

INHOUD

Twee keer per jaar bevraagt het Verbond van Belgische Ondernemingen zijn sectorfederaties om de economische temperatuur op te meten. Op basis van die enquête (afgenomen in mei) wordt dan een balans gemaakt van de Belgische economische situatie en van de vooruitzichten voor het komende halfjaar. Deze Focus Conjunctuur werd afgerond op 24 juni 2026.

02
FACTS & FIGURES

04
INTERNATIONALE ECONOMIE

GROEI BEDREIGD DOOR NIEUWE GEOPOLITIEKE SCHOK

13
BELGISCHE ECONOMIE

ECONOMISCHE ACTIVITEIT
P 13

RENTABILITEIT
P 18

INVESTERINGEN
P 21

WERK-GELEGENHEID
P 25

VBO FEB
Verbond van Belgische Ondernemingen
Fédération des Entreprises de Belgique

24
VOORUITZICHTEN

IRAN-CRISIS REMT ECONOMISCH HERSTEL AF

27
CONCLUSIES EN BELEIDS AANBEVELINGEN

VERSTERKING CONCURRENTIE-VERMOGEN IS BROODNODIG!

FACTS & FIGURES

MONDIAAL

Verwachte groei wereldeconomie
in 2026:

3,1%

(-0,2 procentpunt t.o.v. januari 2026)

BRON: IMF

VS

Amerikaanse inflatie fors gestegen

> 4%

in mei

EUROPA

Verhoging ECB-beleidsrente naar

2,25%

Economische groei eurozone 2026:

1,1%

ECONOMISCHE GROEI IN BELGIË

1%
in 2025

0,5%
in 2026

-0,6
procentpunt t.o.v. verwachting november 2025

Inflatieschok weegt op binnenlandse vraag en groei

HICP België in mei

4%

t.o.v.

3,2%

in eurozone

BELGIË

Bezettingsgraad verwerkende nijverheid eerste kwartaal:

76%

t.o.v. gemiddeld 79% sinds 1980

VBO FEB
Verbond van Belgische Ondernemingen
Fédération des Entreprises de Belgique

VBO-enquêteresultaten

ECONOMISCHE ACTIVITEIT

45% van de sectoren rapporteert een lager activiteitsniveau, tegenover 20% zes maanden geleden

VBO-conjunctuurbarometer verslechtert van +3 naar -8

JOBCREATIE ONDER DRUK

60% verwacht daling tewerkstelling in komende zes maanden

RENTABILITEIT IN VOORBIJE ZES MAANDEN

80% rapporteert daling van rentabiliteit

(tegenover 40% haakje toevoegen)

STAGNERENDE INVESTERINGSDYNAMIEK

Bijna **40%** rapporteert dat investeringstempo in voorbije zes maanden is verzwakt

GROEI BEDREIGD DOOR NIEUWE GEOPOLITIEKE SCHOK

IRAN-CRISIS DRIJFT ENERGIEPRIJZEN OP

Eind februari 2026 lanceerden de Verenigde Staten en Israël een gezamenlijke aanval op Iran. Iran voerde daarop vergeldingsaanvallen uit, met stijgende spanning in het hele Midden-Oosten tot gevolg. Ook Libanon raakte betrokken. Israël besliste namelijk om opnieuw de militante moslimbeweging Hezbollah te bestoken in het zuiden van het land.

De blokkering van de Straat van Hormuz door Iran die daaruit voortvloeide, leidde tot een forse toename van de energieprijzen. Die zeestraat in de Perzische Golf is erg belangrijk voor de wereldwijde olie- en gashandel.

In de loop van april werd er een tijdelijk staakt-het-vuren bereikt, waarop de Amerikaanse regering zelf besliste om de Straat van Hormuz te blokkeren voor Iraanse schepen. Dat om het Iraanse regime economisch pijn te doen. Het gevolg? Een geopolitieke patstelling met twee partijen die hopen dat de andere partij als eerste toegevingen doet. De economische gevolgen zijn groot. Op het moment van schrijven bevinden de olieprijzen zich op het hoogste niveau sinds juni 2022.[1]

MAAR OOK ANDERE GRONDSTOFFENPRIJZEN IN DE LIFT

De internationale prijsstijgingen als gevolg van de Iran-crisis blijven ook niet beperkt tot de energieprijzen. Het Midden-Oosten is namelijk ook goed voor quasi 10% van de wereldwijde **aluminiumproductie**. Dat metaal wordt op grote schaal gebruikt in de bouw-, transport- en elektronicasector. De prijs van het metaal zat al in de lift sinds april 2025 (cfr. Liberation Day). Het losbarsten van het conflict in het Midden-Oosten deed de prijsstijging nog wat versnellen. Op dit moment staat de aluminiumprijs op zijn hoogste niveau sinds maart 2022.

Vorig jaar steeg ook de koperprijs met bijna 50%. Dat heeft dan weer te maken met de sterk toenemende vraag naar het veelzijdige metaal. Koper is cruciaal voor hernieuwbare energie (zonnepanelen, e-auto's en windturbines), AI-datacenters en elektriciteitsnetten. Tegelijk worden er nog amper nieuwe mijnen geopend door milieubezwaren, en krijgen de bestaande mijnen het steeds moeilijker om hun productieverwachtingen te halen. Er wordt geraamd dat de vraag naar het metaal nog tot 2030 hoger zal liggen dan het aanbod, met hoge prijzen tot gevolg.

Het conflict in het Midden-Oosten zet ook opwaartse druk op de prijzen van belangrijke basisproducten voor de landbouwsector, zoals diesel en meststoffen, wat ook voedingsproducten geleidelijk duurder maakt.

De prijsindex voor voeding steeg in april met 1,6% tegenover maart. Dat is de sterkste stijging in drie jaar, leert het meest recente rapport van de Voedsel- en Landbouworganisatie van de VN. En het gaat al om de derde stijging op rij. De prijsstijging wordt gedreven door hogere prijzen voor plantaardige oliën, vlees en graan.

1 Op 30 april bedroeg de prijs van een vat Brent-olie tijdelijk zo'n 119 USD.

5 KEY TAKEAWAYS UIT DIT HOOFDSTUK

1. Mondiale groeiverwachtingen licht neerwaarts bijgesteld.
2. ECB verhoogt als eerste de beleidsrente.
3. Europese economie flirt met stagflatie.
4. Chinese groei bedreigd door structurele uitdagingen.
5. Investeringen in AI ondersteunen groei in VS.

De Iran-crisis zorgt dus voor een vrij brede negatieve aanbodschok, die in eerste instantie een opstoot van inflatie teweegbrengt. Daarbovenop heeft dat logischerwijs een negatief effect op de economische groei, waardoor een periode van stagflatie dreigt.

MONDIALE GROEI NEERWAARTS HERZIEN

Volgens de meest recente groeiramingen van het IMF[2] bevindt de wereldeconomie zich – tegen deze achtergrond – opnieuw in een fase van verhoogde kwetsbaarheid, na een periode waarin ze relatief goed stand had gehouden tegen hogere handelsbarrières en een al toegenomen geopolitieke onzekerheid in 2022-2024. De escalatie van het conflict in het Midden-Oosten vormt dus een nieuwe stresstest voor de globale groei en kan het desinflatieproces snel doen omslaan.

Gezien de onzekerheid over de duurtijd en impact van het conflict, hanteert het IMF verschillende scenario's.

In het basisscenario, een conflict beperkt in tijd en reikwijdte, zou de mondiale economische groei vertragen tot 3,1% in 2026. Dat betekent een daling met 0,2 procentpunt ten opzichte van de vorige raming, opgemaakt in januari.

Daarbij houden ze rekening met de negatieve impact van hogere energieprijzen, verstoorde aanvoerketens en een afkoeling van het vertrouwen bij bedrijven en investeerders. De wereldwijde inflatie zou in dat scenario dit jaar opnieuw tijdelijk oplopen, alvorens pas in 2027 verder af te koelen.

De neerwaartse risico's zijn echter groot. Het IMF waarschuwt dat bij een langduriger conflict of een ernstige verstoring van de energiebevoorrading – met name via de Straat van Hormuz – de mondiale groei kan terugvallen tot 2%, een niveau dat sinds de coronacrisis niet meer werd opgetekend. In dat ongunstige scenario zou de inflatie wereldwijd sterk toenemen, waardoor centrale banken gedwongen zouden worden om het monetair beleid langer restrictief te houden.

> WERELDWIJDE HANDELSSPANNINGEN VERMINDEREN LICHT, MAAR INVOERHEFFINGEN RICHTING VS BLIJVEN ZWAAR WEGEN.

AMERIKAANSE ECONOMIE TOONT VEERKRACHT

Voor de VS verwacht het IMF momenteel een economische groei van 2,3% in 2026. Dat is meer dan het dubbele van de geraamde groei voor zowel de eurozone als het Verenigd Koninkrijk. Het hogere groeiritme in de VS hangt vooral samen met de zeer sterke groei van de investeringen in de VS ter ondersteuning van het toenemende gebruik van nieuwe krachtige AI-modellen en -toepassingen.

INFLATIE ONDER DE LOEP

In 2025 klokte de Amerikaanse inflatie af op 2,9%. Dit jaar wordt een gelijkaardig cijfer verwacht (2,8%) al zet de

2 World Economic Outlook van april 2026

wereldwijde energiecrisis door het nieuwe conflict in het Midden-Oosten ook in de VS de nodige opwaartse druk op de prijzen.

SPREIDSTAND VOOR CENTRALE BANK

De Amerikaanse centrale bank (FED) verlaagde de beleidsrente voor het laatst in december 2025. In tegenstelling tot de Europese Centrale Bank, heeft de FED een dubbelmandaat: het garanderen van prijsstabiliteit en het bevorderen van economische groei en het hoogst mogelijke, duurzaam houdbare niveau van tewerkstelling.

De huidige economische context, met een negatieve aanbodschok, maakt het de centrale banken erg moeilijk. De vrees voor stagflatie neemt toe. Het verhogen van de beleidsrente kan helpen de inflatie onder controle te krijgen, maar heeft een negatief effect op de economische activiteit. Het verlagen van de beleidsrente kan dan weer de inflatie verder aanzwengelen op een moment dat ze al (te) hoog is. De onzekere economische vooruitzichten zorgen voor een sterk verdeelde Amerikaanse centrale bank. Midden mei loopt bovendien het mandaat van huidig voorzitter Jerome Powell af.

Hij wordt normaliter vervangen door Kevin Warsh. Op dit moment is het echter nog onduidelijk wat het effect zal zijn van de nieuwe FED-voorzitter op het monetaire beleid. In het verleden was hij eerder voorstander van een harde aanpak van inflatie (een zogenaamd 'havik'-beleid). De laatste tijd lijkt zijn visie wat gematigder en sprak hij al uit dat de beleidsrente lager zou kunnen, omwille van de productiviteitswinsten uit AI. Het is al langer geweten dat president Trump de beleidsrente lager wil. Maar te uitgesproken gemanoeuvreer van de president daarrond dreigt de langetermijngeloofwaardigheid van het monetaire beleid in de VS onderuit te halen en zou kunnen leiden tot hogere rentetarieven.

HARDNEKKIGE INFLATIE, POLITIEKE DRUK EN BEGROTINGSZORGEN VERZWAKKEN DE VS, TERWIJL CHINA KAMPT MET ZWAKKE CONSUMPTIE EN DALENDE EXPORT.

GRAFIEK 1: VOORUITZICHTEN VOOR DE GROEI VAN DE WERELDECONOMIE (DRIE MEEST RECENTE VOORUITZICHTEN[3])

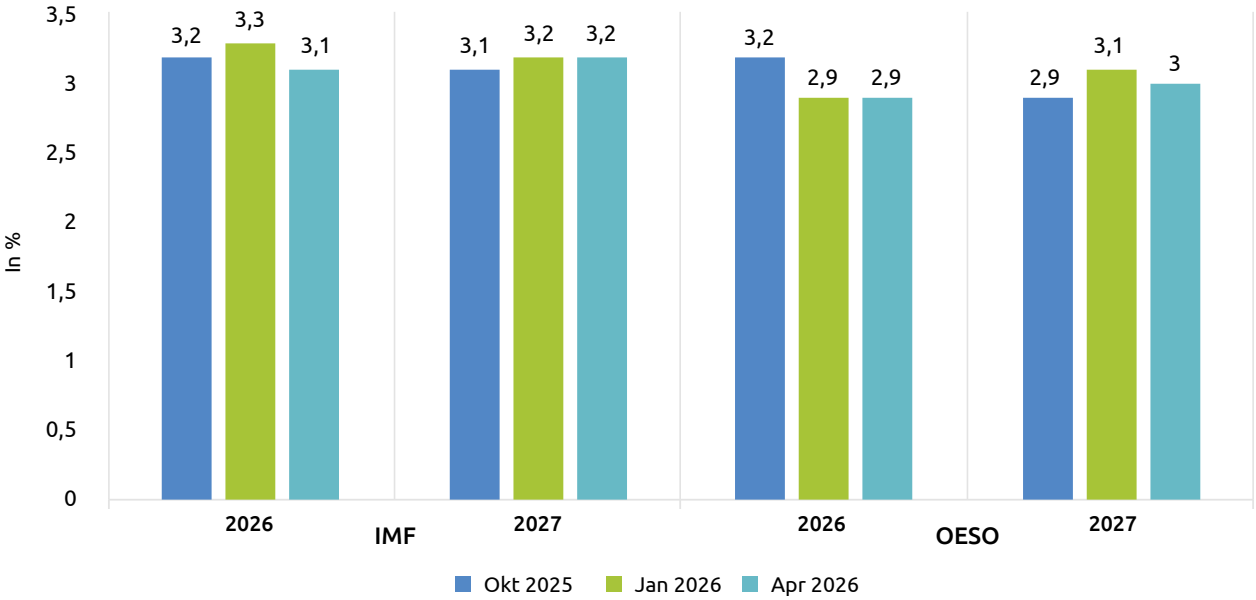

BRON: OESO, IMF

DOWNLOAD GRAFIEK IN JPEG

3 Oktober 2025, januari 2026 en april 2026

BUDGETTAIRE PROBLEMEN

De Amerikaanse dollar is vandaag de belangrijkste reservemunt ter wereld. Die dominante positie in het internationale betalingsverkeer geeft de Amerikaanse overheid meer ruimte om grote budgettaire tekorten te boeken. Amerikaans overheidspapier wordt beschouwd als een 'veilige' en makkelijk te verhandelen belegging. De overheidsschuld steeg sinds de eeuwwisseling daardoor wel al van 53% naar 121% in 2024. Vorig jaar deed het erg wispelturige economische beleid van president Trump het vertrouwen van de financiële markten in de dollar ook al wat afnemen. De recente geopolitieke spanningen deden de Amerikaanse dollar weer wat appreciëren omwille van zijn rol als veilige haven. Daarbovenop zijn de VS, in tegenstelling tot de eurozone, een netto-uitvoerder van fossiele brandstoffen.

Recent sprak de Chinese Communistische Partij de ambitie uit om van de Chinese munt, de renminbi, een even krachtig alternatief voor de Amerikaanse dollar te maken binnen de internationale handel. De weg daarnaartoe is echter nog lang. Vorig jaar was de dollar nog goed voor bijna 60% van de wereldwijde muntreserve. De renminbi liet een gewicht optekenen van amper 2%.

Als de Amerikaanse dollar de komende jaren of decennia zijn positie als reservemunt nummer een zou zien afbrokkelen, kan dat leiden tot minder gunstige financieringsvoorwaarden op de financiële markten. Daardoor zou de Amerikaanse overheid 'verplicht' worden haar enorme overheidsschuld af te bouwen met potentiële negatieve gevolgen voor economische groei en tewerkstelling. Op korte termijn lijken de financieringsvoorwaarden op de Amerikaanse financiële markten echter nog niet van dien aard om al een grote neerwaartse impact te hebben op het groeiritme van de Amerikaanse economie.

CHINA: STERKE GROEI OP KORTE TERMIJN MASKEERT ONDERLIGGENDE KWETSBAARHEDEN

Tegen die onzekere internationale achtergrond verraste de Chinese economie in het eerste kwartaal van 2026 met een sterkere groei dan verwacht. Volgens de eerste officiële cijfers groeide het Chinese bruto binnenlands product (bbp) met 5% op jaarbasis, duidelijk boven de marktverwachtingen, ondanks de onrust op de energiemarkten als gevolg van het conflict in het Midden-Oosten. Die groei werd wederom vooral gedragen door de industriële productie en de uitvoer.

Tegelijk plaatst het IMF die positieve kwartaalcijfers in een breder perspectief. De economische groei voor dit jaar wordt geraamd op 4,4%, een niveau dat weliswaar boven het mondiale gemiddelde ligt, maar duidelijk lager dan de groeipercentages die China in het verleden gewend was. Die matiging weerspiegelt hardnekkige structurele uitdagingen, waaronder de aanhoudende problemen in de vastgoedsector, een zwakke binnenlandse vraag en afnemende opbrengsten van investeringen.

Op dit moment lijkt de Chinese economie goed bestand tegen de schokken veroorzaakt door de oorlog in het Midden-Oosten dankzij forse oliereserves en eigen raffinaderijen. Toch is het land, als grootste energie-importeur ter wereld, gevoelig voor langdurig hoge energieprijzen.

Bovendien blijft de relatie met de Verenigde Staten en andere handelspartners onder spanning staan, wat op middellange termijn kan wegen op het vertrouwen van investeerders. Het Chinese economische model, met een sterke focus op uitvoer, heeft allesbehalve baat bij een mondiale economische vertraging en geopolitieke instabiliteit met een terugval van de buitenlandse vraag tot gevolg. Dat verklaart ook China's voorzichtige positie in dit conflict.

EUROPESE ECONOMIE FLIRT MET STAGFLATIE

In het eerste kwartaal van 2026 groeide de eurozone met amper 0,1% t.o.v. het voorgaande kwartaal.[4]

Het IMF raamt de economische groei voor dit jaar op 1,1%. Die neerwaartse herziening heeft alles te maken met de impact van het conflict in het Midden-Oosten. Als netto-invoerder van fossiele brandstoffen wegen energieprijsstijgingen fors op de economische activiteit in de eurozone.

De inflatie in de eurozone steeg in april naar 3%, tegenover 2,6% in maart. De stijging van de levensduurte bereikt daarmee het hoogste peil sinds september 2023. De ECB streeft op lange termijn een inflatie na van om en bij de 2%.

4 Eurostat, Euro Indicators, publicatie op 30 april 2026

De ECB verhoogde in juni voor het eerst in bijna drie jaar de beleidsrente als antwoord op de forse stijging van de inflatie. Ze wil daarmee ook de inflatieverwachtingen temperen en een loon-prijsspiraal vermijden. Het is niet uitgesloten dat de rente later dit jaar opnieuw wordt verhoogd.

SPANJE: DE UITBLINKER

Spanje liet in het eerste kwartaal een economische groei optekenen van 2,7% op jaarbasis. Dat is meer dan het drievoud van het gemiddelde van de eurozone (0,8%). Twee factoren spelen daarbij een belangrijke rol: de binnenlandse consumptie en de bedrijfsinvesteringen.

De werkloosheid in Spanje was in maart, op Finland na, de hoogste van de eurozone (10,3%). Een daling met 50 basispunten tegenover één jaar eerder. Een relatief sterke immigratie verhindert een snellere daling van de werkloosheidsgraad, maar draagt tegelijk positief bij tot de groei van de beroepsbevolking en de economische groei. In de lente van 2026 keurde de Spaanse regering een plan goed om bijna een half miljoen mensen, voornamelijk uit Latijns-Amerika, zonder verblijfsdocumenten te regulariseren als antwoord op de toenemende vergrijzing.

DUITSLAND TRAPPELT TER PLAATSE

Een ander verhaal zien we in Duitsland, nog steeds een leidende kracht binnen de Europese economie. De Duitse economie trappelt al enkele jaren ter plaatse.

Met een economische groei in het eerste kwartaal op jaarbasis van amper 0,3% presteert het land ruim onder het eurozonegemiddelde. De hoge energiekosten spelen de energie-intensieve industrieën parten.

Duitsland kampt bovendien nog steeds met tegenwind van Amerikaanse invoertarieven en fellere Chinese concurrentie in sectoren als machinebouw en (elektrische) auto's. Daardoor dreigt het bruto binnenlands product voor het vierde jaar op rij amper te bewegen.

GRAFIEK 2.1: BELEIDSRENTES

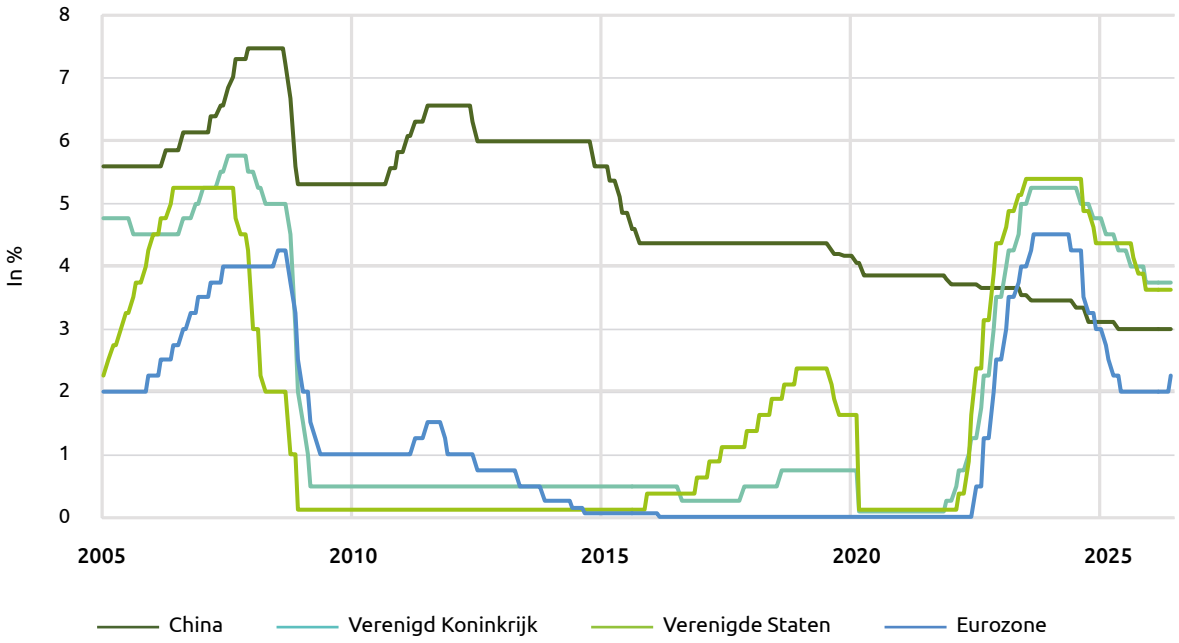

BRON: Bank for International Settlements

DOWNLOAD GRAFIEK IN JPEG

FRANSE ECONOMIE GROEIT NIET MEER

De Franse economie liet een nulgroei optekenen in het eerste kwartaal van 2026 tegenover een kwartaal eerder. Die stilstand wordt voornamelijk veroorzaakt door een krimp van zowel gezinsconsumptie als uitvoer.

De Franse werkloosheid steeg in maart naar het hoogste niveau in vijf jaar (8,1%).

Sinds het uitschrijven van vervroegde verkiezingen in de zomer van 2024 blijft de politieke instabiliteit aanhouden. Dat bemoeilijkt het doorvoeren van structurele hervormingen op lange termijn. De geplande verhoging van de pensioenleeftijd werd zo uitgesteld. Het lijkt momenteel aftellen naar de presidentsverkiezingen van 2027. De lokale verkiezingen, gehouden tijdens het voorjaar, leverden alvast geen onbetwiste winnaar op.

Ondertussen blijft de budgettaire situatie problematisch. Het begrotingstekort wordt dit jaar geraamd op 5,7%. De overheidsschuld zou verder doorstijgen tot 120%, mede een gevolg van de stijgende rentelasten.

NEDERLANDSE ECONOMIE PRESTEERT DEGELIJK

In het eerste kwartaal van 2026 groeide de Nederlandse economie met 1,3% tegenover hetzelfde kwartaal een jaar eerder. Daarmee doet ze beter dan het Europese gemiddelde.

In 2027 wordt een lichte terugval van de economische groei verwacht (1,1%). Twee factoren zouden daarbij een rol gaan spelen. Enerzijds een halvering van de groei van de overheidsbestedingen (naar 0,8%). Anderzijds wegen de onzekerheden op het internationale toneel op de uitvoer. De gezinsconsumptie zou het beter blijven doen en volgend jaar stijgen met 1,7%. Ook de groei van de bedrijfsinvesteringen zou opnieuw wat versnellen van 1,1% in 2026 naar 1,8% in 2027.

De groei van de werkgelegenheid zou naar verwachting vooral in de privésector eerder matig blijven, en ook lager liggen dan de groei van het arbeidsaanbod. Daardoor zou de werkloosheid licht oplopen tot 4,3% in 2027.

GRAFIEK 2.2: RENTE OP 10 JAAR OVERHEIDSOBLIGATIES

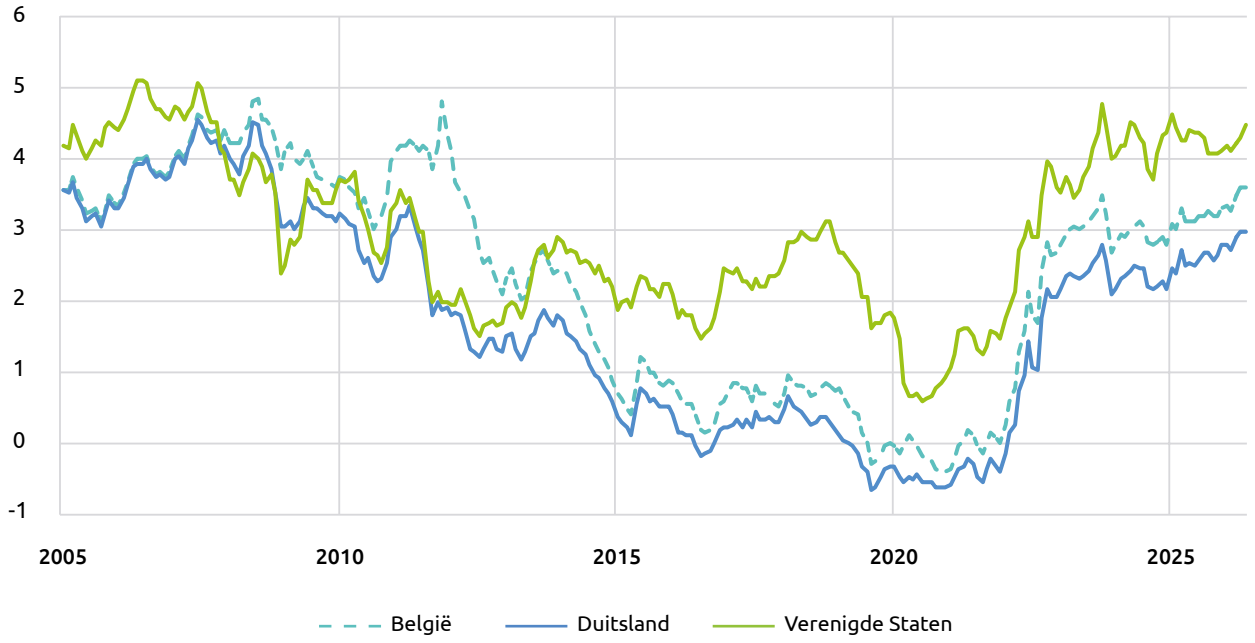

BRON: OESO

DOWNLOAD GRAFIEK IN JPEG

In 2026 zou het begrotingstekort licht toenemen tot 2,6% van het bbp omwille van een geplande pensioenhervorming voor militairen en een verhoging van de uitgaven voor Defensie. In 2027 zou het begrotingstekort opnieuw afnemen tot 1,9% van het bbp.

VERENIGD KONINKRIJK

Waar de economische groei vorig jaar (een al beperkte) 1,3% bedroeg, verwachten we voor 2026 een stevige terugval naar amper 0,8%. Ook hier spelen de geopolitieke spanningen een rol in het neerwaarts bijstellen van de geraamde groeicijfers.

De inflatie in het Verenigd Koninkrijk steeg in maart naar 3,3%, gedreven door de hogere energieprijzen als gevolg van de geopolitieke spanningen. The Bank of England besliste in april om de beleidsrente ongewijzigd te laten. Net als de Europese Centrale Bank staat ze klaar om in te grijpen, (lees: de rente te verhogen), als de inflatie hardnekkig hoog blijft.

Het saneren van de overheidsfinanciën loopt nog steeds stroef. Recent waren lokale verkiezingen een serieuze tegenvaller voor de Labourpartij van huidig premier Keir Starmer. Die politieke onzekerheid leidde tot een klim van de lange rente op dertig jaar tot net geen 5,8%, het hoogste peil sinds 1998.

GRAFIEK 3.1: ECONOMISCHE JAAR-OP-JAARGROEI IN VERSCHILLENDE LANDEN/ZONES

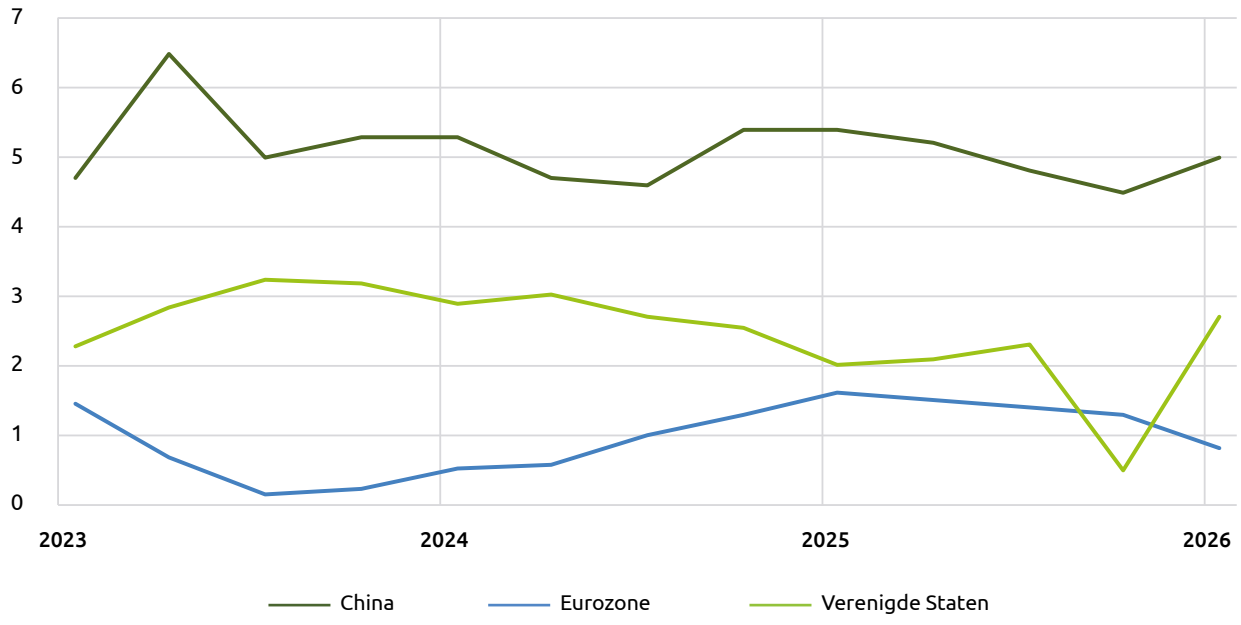

BRON: OESO

DOWNLOAD GRAFIEK IN JPEG

GRAFIEK 3.2: ECONOMISCHE JAAR-OP-JAARGROEI IN VERSCHILLENDE LANDEN/ZONES

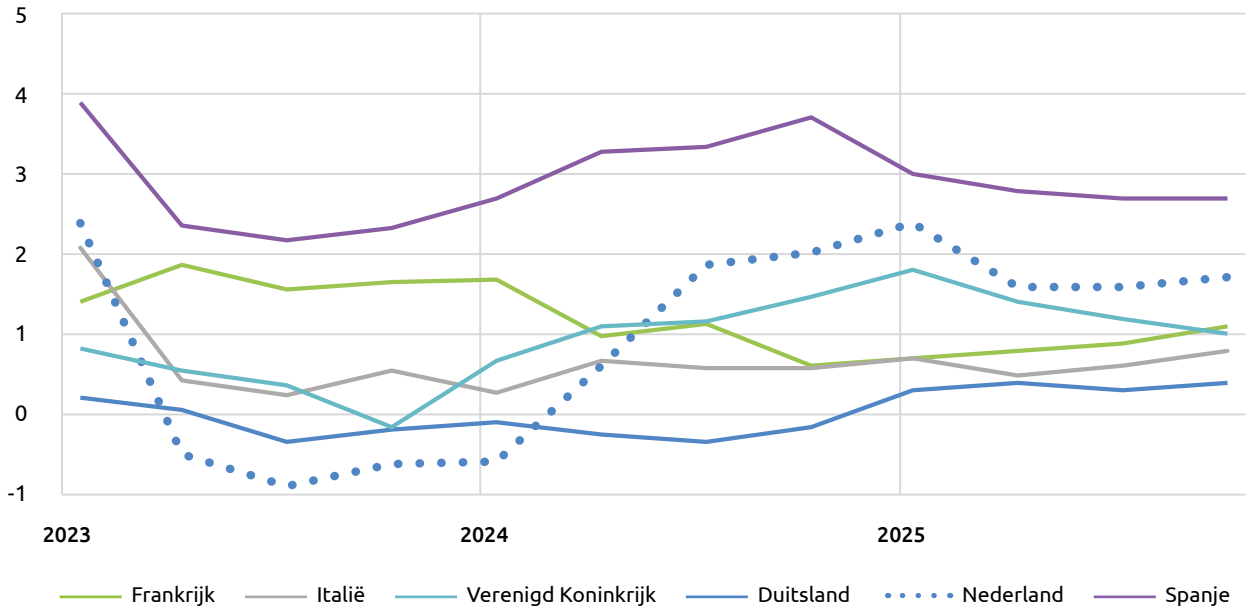

BRON: OESO

DOWNLOAD GRAFIEK IN JPEG

GRAFIEK 4.1: FORSE OPSTOOT VAN ENERGIEPRIJZEN SINDS DE START VAN CONFLICT IN MIDDEN-OOSTEN

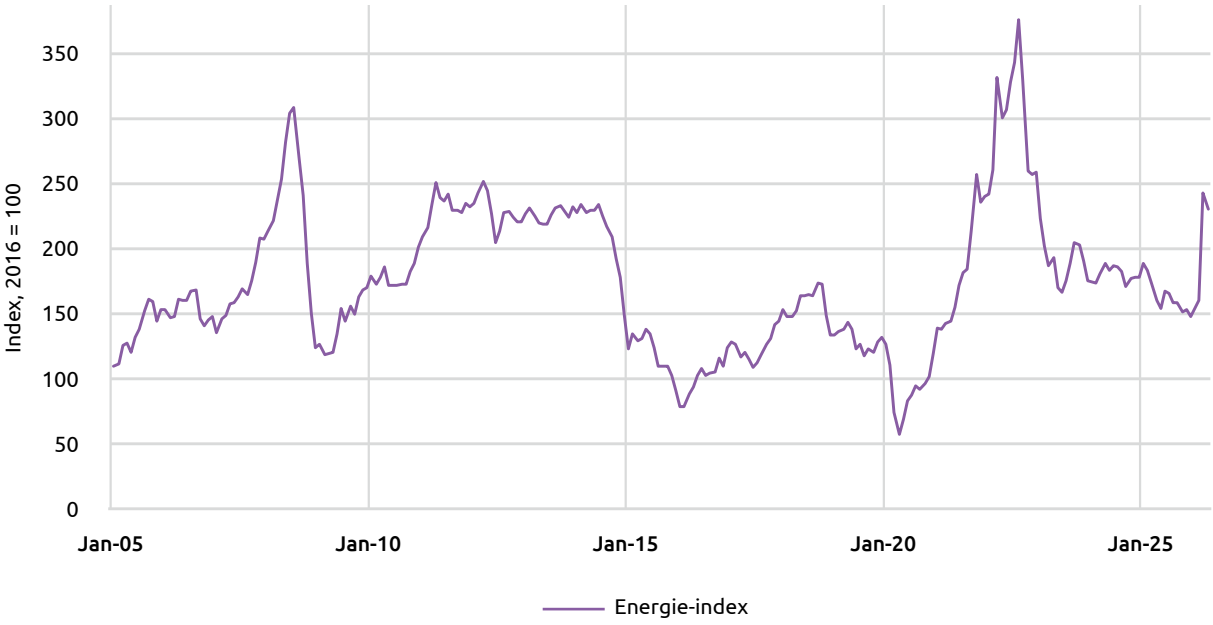

BRON: IMF

DOWNLOAD GRAFIEK IN JPEG

GRAFIEK 4.2: FORSE OPSTOOT NIET-ENERGETISCHE GRONDSTOFFEN SINDS DE START VAN CONFLICT IN MIDDEN-OOSTEN

BRON: IMF

DOWNLOAD GRAFIEK IN JPEG

GRAFIEK 5: VOEDSELPRIJSINDEX VAN DE VOEDSEL- EN LANDBOUWORGANISATIE VAN DE VN

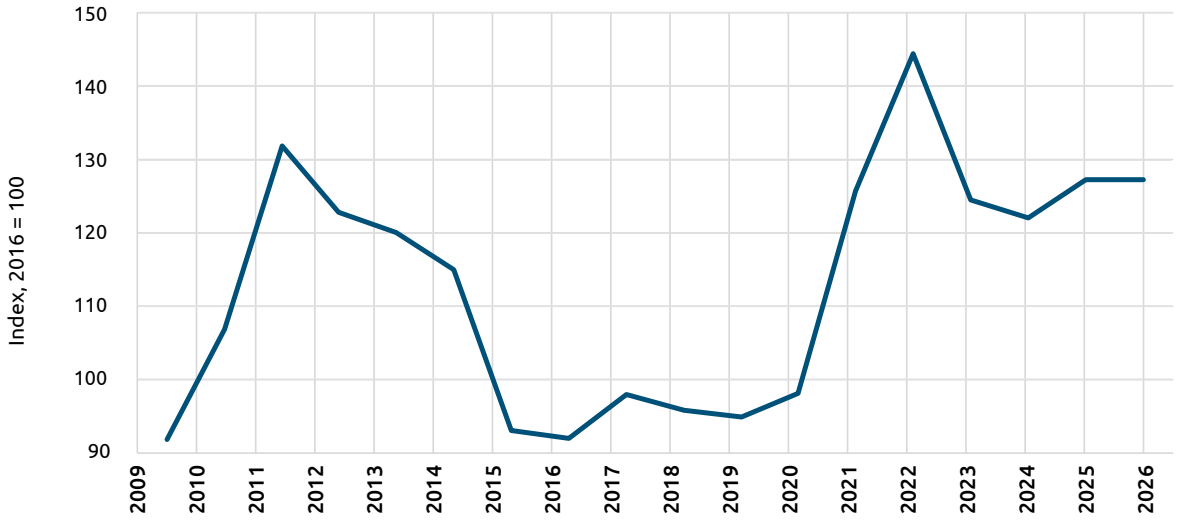

BRON: IMF

DOWNLOAD GRAFIEK IN JPEG

BELGISCHE ECONOMIE

5 KEY TAKEAWAYS UIT DIT HOOFDSTUK

1. Economische groei vertraagt in 2026.
2. Inflatieschok weegt op binnenlandse vraag.
3. Rentabiliteit daalt fors door stijgende kosten.
4. Meerderheid sectoren verwacht verzwakking jobcreatie.
5. Geopolitieke onzekerheden wegen op investeringsplannen.

Volgens de meest recente cijfers groeide de Belgische economie in het eerste kwartaal van 2026 met 0,2% tegenover het laatste kwartaal van 2025, wat neerkomt op een dynamiek op jaarbasis van ongeveer 1%.

BELGISCHE IMPORT EN EXPORT IN DALENDE LIJN

In 2025 daalden zowel de Belgische invoer (-2,1%) als uitvoer (-1,7%) in vergelijking met een jaar eerder. Het gaat daarbij niet om een eenmalige correctie, maar om een neerwaartse trend: onze in- en uitvoer dalen ondertussen al voor het derde jaar op rij.

De 'verbetering' van onze handelsbalans (in goederen) in het eerste kwartaal van 2026 (vlak voor de Iran-crisis) was louter te wijten aan een forse daling van de invoer (-8%) in waarde tegenover dezelfde periode een jaar eerder. De uitvoer kende een nulgroei.

INFLATIE KENT NIEUWE OPSTOOT

Tegenover januari van dit jaar (1,65%) is de inflatie in april meer dan verdubbeld (4%). De aanleiding daartoe is de oorlog in het Midden-Oosten, die onder meer energie (en dan vooral huisbrandolie en gas) fors duurder heeft gemaakt. Het Federaal Planbureau gaat in zijn meest recente inflatievooruitzichten uit van een gemiddelde inflatie van 3,5% voor heel 2026.[1]

De kerninflatie (inflatie zonder energie en onbewerkte levensmiddelen) bedroeg in april 3% ten opzichte van 2,4% in maart. Ook die belangrijke maatstaf van onderliggende inflatie neemt dus opnieuw toe en ligt nu ruim boven de ECB-doelstelling van om en bij de 2%.

ECONOMISCH PESSIMISME NEEMT TOE

Ondertussen beginnen de geopolitieke spanningen op het wereldtoneel ook te wegen op het consumentenvertrouwen. Sinds februari neemt die barometer maand na maand af. Het vertrouwen bevindt zich ondertussen op het laagste peil sinds mei 2025. Enerzijds neemt de vrees voor werkloosheid toe. Anderzijds zijn huishoudens negatiever over hun spaarvermogen in de komende twaalf maanden.

Ook het ondernemersvertrouwen, zoals gemeten door de brede conjunctuurindicator van de Nationale Bank, is tussen februari en april verzwakt tot zijn laagste peil in een jaar. In mei 2026 verbeterde het wel opnieuw lichtjes, maar tegen een achtergrond van aanhoudende onzekerheid en kostenstijgingen lijkt dat een eerder tijdelijke opsprong.

Een andere verontrustende tendens is een duidelijke verstrenging van de kredietvoorwaarden, wat blijkt uit de kwartaalenquête van april over de beoordeling van

1 Indexcijfer der consumptieprijzen - Inflatievooruitzichten (05/05/2026)

de kredietvoorwaarden door de ondernemingen. Het aandeel ondernemingen dat financiering als beperkend ervaart, is meer dan verdubbeld, van 13% in januari tot 27% in april.

Die evolutie is zichtbaar in alle sectoren, met de sterkste toename in de bouw en de industrie. Ondernemingen van alle groottes worden getroffen, wat wijst op een brede verscherping van de financieringsvoorwaarden.

Als we kijken naar de meer algemene economische sentimentsindex in april, staat België helemaal onderaan. Die index houdt rekening met het sentiment bij bedrijven én consumenten binnen de Europese Unie. Hoe langer de oorlog in het Midden-Oosten aanhoudt, hoe groter het risico dat het vertrouwen bij gezinnen en bedrijven verder wordt aangetast.

ECONOMISCHE ACTIVITEIT: EEN DUIDELIJKE ACHTERUITGANG

In delen van de Belgische industrie was het jaar nochtans begonnen met tekenen van herstel. Er was opnieuw een zekere dynamiek aanwezig en er was reëel potentieel voor een verdere herneming. Die evolutie was in hoge mate toe te schrijven aan de aanhoudende focus op investeringen in O&O en innovatie, die met name in de hoogtechnologische industrie zorgen voor onderliggende veerkracht.

Die veelbelovende start in delen van de industrie werd echter gefnuikt door de crisis in het Midden-Oosten vanaf eind februari. Die zorgde immers opnieuw voor onzekerheid en een nieuwe opstoot van de olie- en gasprijzen als gevolg van de blokkade van de Straat van Hormuz die Iran onmiddellijk als vergeldingsactie instelde.

De resultaten van de enquête bij onze 20 grootste sectorfederaties tonen dan ook een duidelijke verslechtering van de economische activiteit in vergelijking met de enquête van november 2025.

GRAFIEK 6.1: SECTORALE ONTWIKKELING TOEGEVOEGDE WAARDE

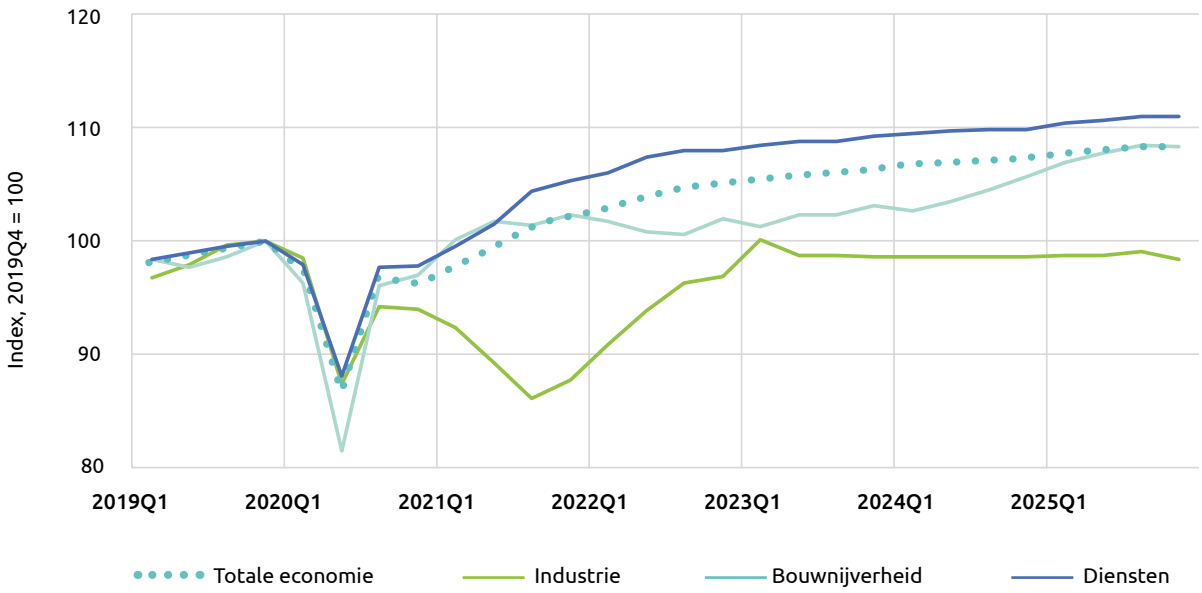

BRON: NBB

DOWNLOAD GRAFIEK IN JPEG

GRAFIEK 6.2: VBO-CONJUNCTUURBAROMETER OVER DE ECONOMISCHE ACTIVITEIT IN DE KOMENDE ZES MAANDEN

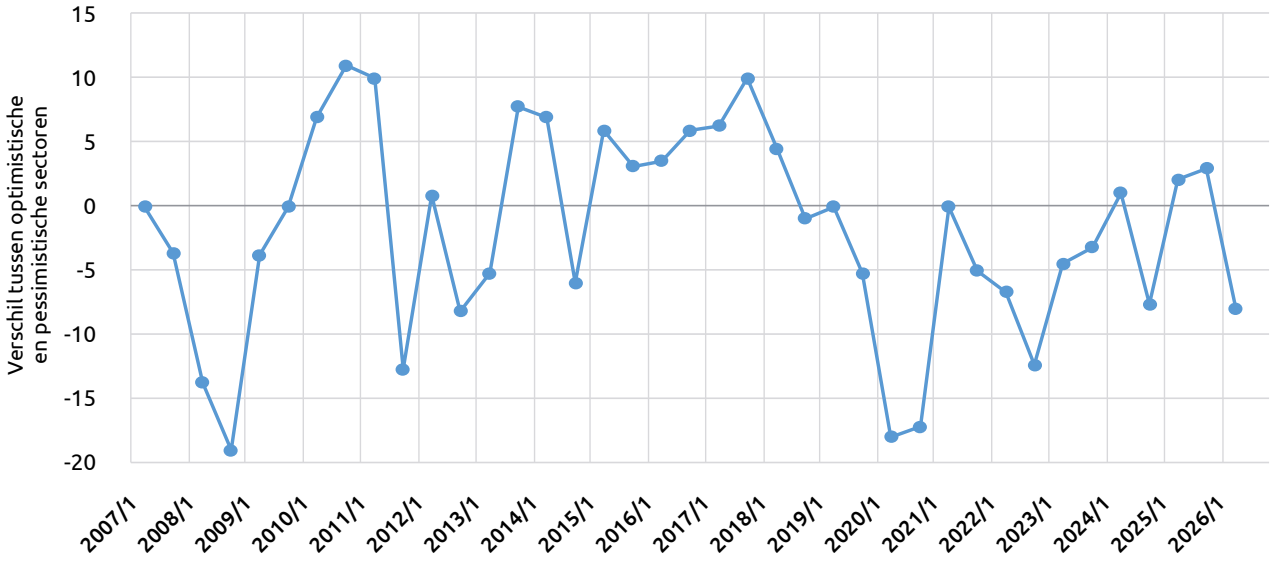

BRON: VBO

DOWNLOAD GRAFIEK IN JPEG

Bijna de helft van de bevraagde sectoren verklaart dat de economische activiteit op een lager niveau ligt dan zes maanden geleden. Daartegenover staat dat amper één sector aangeeft dat de economische activiteit in de voorbije zes maanden is verbeterd. Ter vergelijking, in november was dat nog het geval voor een derde van onze sectorfederaties.

De sectorale verschillen blijven ook groot.

INDUSTRIE NOG STEEDS IN ZWAAR WEER

De **industrie** blijft het moeilijk hebben. De bezettingsgraad van de productiecapaciteit daalde opnieuw, van 78% eind 2025 naar 76,1% in het eerste kwartaal van dit jaar.

De bezettingsgraad in de **chemie** is wel lichtjes verbeterd ten opzichte van de historische dieptepunten van 2023 en 2024, maar ligt nog beduidend lager dan in de pre-COVID-19-periode. Er dient dus nog een lange weg te worden afgelegd. In onze conjunctuurenquête spreekt de sector, net als in november vorig jaar, nog steeds van een stagnatie van de economische activiteit in vergelijking met zes maanden eerder. De sector ondervindt almaar intensere concurrentie van goedkope import uit China. Dat land ging na de ingevoerde handelstarieven door de Trump-administratie op zoek naar alternatieve afzetmarkten om zijn overcapaciteit kwijt te raken op de wereldmarkt.

Zowel de **staalsector** als de **glassector** geven aan dat de economische activiteit nog maar eens is gedaald tegenover zes maanden geleden. De afhankelijkheid van de Europese auto-industrie speelt daarbij een rol. Het gebrek aan concurrentiekracht op het vlak van elektrische voertuigen blijft problematisch. Wederom is het de concurrentie uit China die steeds sterker wordt.

De mondiale **staalmarkt** kampt nog steeds met overcapaciteit door de combinatie van een slabakkende economische conjunctuur en de massale invoer van (goedkoop) staal dat met hogere CO_2-emissies wordt geproduceerd, vaak uit landen van buiten de Europese Unie zoals China, India en Turkije. Het Europees Parlement keurde recent een plan goed om de Europese staalindustrie beter te beschermen tegen het ongelijke speelveld waarmee ze wordt geconfronteerd.

GRAFIEK 7: OP WELK PEIL LIGT DE ECONOMISCHE ACTIVITEIT VANDAAG IN VERGELIJKING MET ZES MAANDEN GELEDEN?

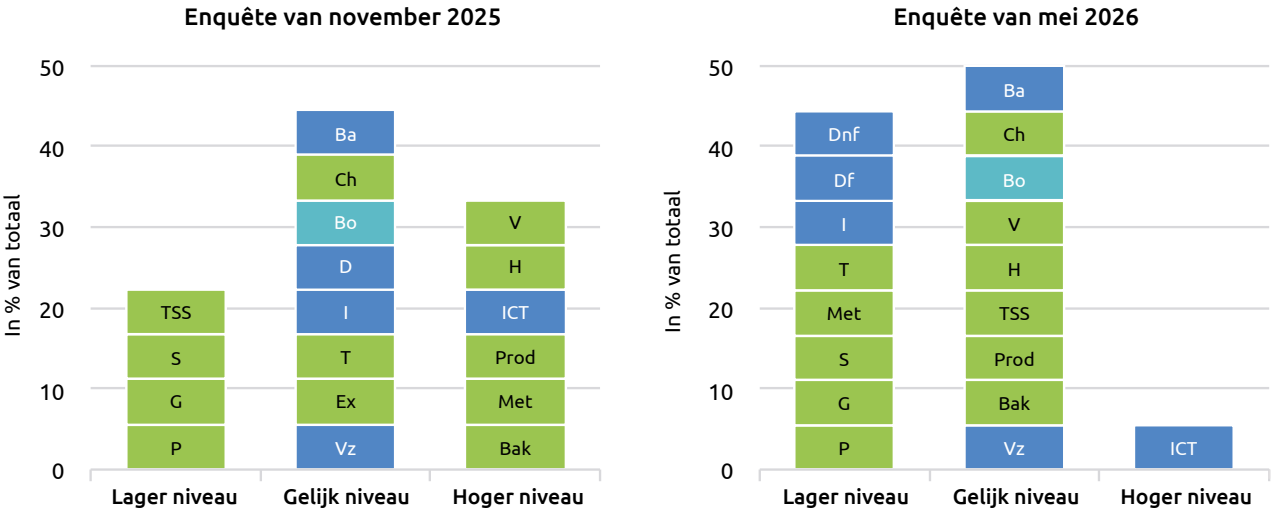

Ba: Bankensector; **Bak:** Baksteen; **Bo:** Bouw; **Ch:** Chemie; **D:** Handel; **Df:** Handel food; **Dnf:** Handel non-food; **Ex:** Ontginning; **G:** Glas; **H:** Hout; **I:** Uitzendarbeid; **ICT:** Informatie- en communicatietechnologieën; **Met:** Metalen; **P:** Papierfabrikanten; **Prod:** Productietechnologie en mechatronica; **S:** Staal; **T:** Textiel; **TSS:** Transport Solution Systems; **V:** Voeding; **Vz:** Verzekeringen.

BRON: VBO

DOWNLOAD GRAFIEK IN JPEG

GRAFIEK 8: BEZETTINGSGRAAD VAN DE INDUSTRIËLE PRODUCTIECAPACITEIT

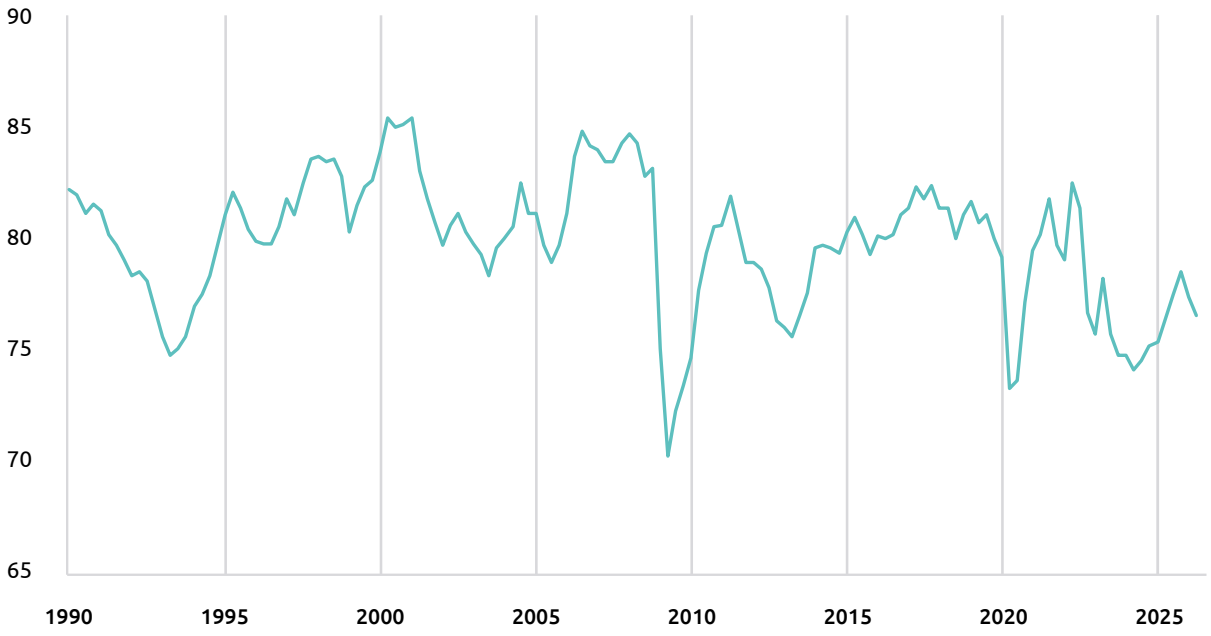

BRON: NBB

DOWNLOAD GRAFIEK IN JPEG

De **machinebouw** lijdt dan weer onder haar verzwakte competitiviteitspositie en het verslechterde investeringsklimaat voor uitbreidings- en vervangingsinvesteringen, dat door de fors toegenomen mondiale onzekerheid nog steeds onder druk staat. Hoewel de activiteit enigszins stabiliseerde, blijft het niveau laag. Het herstel in bepaalde deelsectoren is er wel, maar al bij al zeer bescheiden.

De **papierfabrikanten** ondervinden dan weer hinder van de aanhoudend hoge energiekosten en de uitdagende omstandigheden inzake de vraag naar papier. Daarbovenop doet het conflict in het Midden-Oosten ook de prijs van bepaalde grondstoffen, zoals hout, chemische producten en mineralen, stijgen.

De **textielsector** lijkt inzake bezettingsgraad van de productiecapaciteit een lichte remonte te hebben ingezet. Die steeg er de afgelopen maanden verder naar circa 72%. De uitdagingen blijven er echter groot en zijn drievoudig. Enerzijds is er de kostenomgeving die weegt op de competitiviteit. Anderzijds moet de sector opboksen tegen goedkopere invoer, vaak uit niet-EU-landen zoals China. Ten slotte speelt de (in vergelijking met de rest van de wereld) strengere Europese regelgeving de sector parten.

DIENSTENSECTOR TOONT GEMENGD BEELD, MAAR DUIDELIJKE ACHTERUITGANG IN DE HANDEL

De signalen uit de **ICT-sector** zijn overwegend positief (zoals meestal). De economische activiteit blijft groeien, als enige sector uit onze enquête. De prognoses gaan eerder uit van een status quo. De sector benoemt de zoektocht naar gekwalificeerd personeel als belangrijkste uitdaging op korte termijn.

Veel minder positieve signalen komen uit de sector van de handel, wat onder andere verband houdt met het tanende consumentenvertrouwen. Uit onze enquête blijkt dat de economische activiteit de voorbije zes maanden is gedaald, zowel in de voedingsdistributie als in de non-foodretail. En ook wat de vooruitzichten voor de komende zes maanden betreft, gaat de sector uit van een verdere achteruitgang tegenover de huidige reeds zwakke activiteitsniveaus.

GRAFIEK 9: OP WELK PEIL VERWACHT U DAT DE ECONOMISCHE ACTIVITEIT OVER ZES MAANDEN ZAL LIGGEN IN VERGELIJKING MET HET HUIDIGE PEIL?

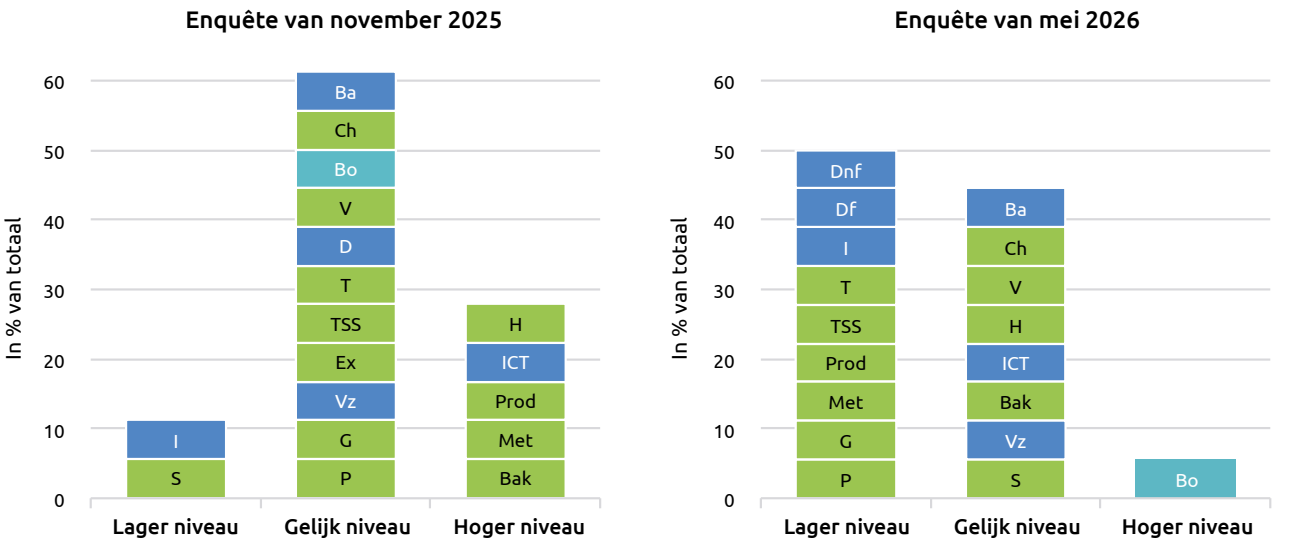

Ba: Bankensector; **Bak:** Baksteen; **Bo:** Bouw; **Ch:** Chemie; **D:** Handel; **Df:** Handel food; **Dnf:** Handel non-food; **Ex:** Ontginning; **G:** Glas; **H:** Hout; **I:** Uitzendarbeid; **ICT:** Informatie- en communicatietechnologieën; **Met:** Metalen; **P:** Papierfabrikanten; **Prod:** Productietechnologie en mechatronica; **S:** Staal; **T:** Textiel; **TSS:** Transport Solution Systems; **V:** Voeding; **Vz:** Verzekeringen.

BRON: VBO

DOWNLOAD GRAFIEK IN JPEG

BOUW KENT DIVERGERENDE SEGMENTEN

De stijging van de productie in de totale bouwsector wordt geraamd op 1% in 2026. Ondanks dat licht positieve groeicijfer neemt de ongerustheid in de sector toe. Het conflict in het Midden-Oosten leidt tot een toename van de prijs van bouwmaterialen. Dat weegt op de rentabiliteit van de sector en doet de consument twijfelen over geplande bouwprojecten. De mate waarin bouwprojecten worden uitgesteld, zal in belangrijke mate bepalen hoe sterk de sector de komende maanden effectief zal groeien. Desalniettemin is de bouwsector de enige uit onze rondvraag die een verbetering verwacht van de economische activiteit in de komende maanden.

Onze bouwfederatie raamt de krimp van de **nieuwbouwsector** dit jaar nochtans op zo'n 3%. Pas vanaf volgend jaar wordt er een minieme groei verwacht. Naast de toenemende bouwgrondschaarste blijven de vergunningsprocedures nog steeds complex en traag. Vorig jaar bevond het aantal toegekende bouwvergunningen voor nieuwe woningen in ons land zich op het laagste niveau sinds 2002. Sinds het tweede semester van vorig jaar zien we echter een voorzichtige kentering en lijkt het dieptepunt achter de rug.

De **renovatiemarkt** zal dit jaar naar schatting groeien met 1%. De renovatieverplichtingen in zowel Wallonië (2026) als Brussel (2030) worden geacht bij te dragen aan een versnelling van het groeicijfer tegen 2028 (circa 3%).

Wat de **openbare werken** betreft, was er in 2025 nog altijd een vrij positieve situatie met grote werken aan de Oosterweelverbinding, de Ring rond Brussel en de toegenomen investeringen van de gewesten en Infrabel in mobiliteitsinfrastructuur. Dat effect neemt vanaf dit jaar wat af.

In de periode 2026-2031 zouden de lokale besturen in Vlaanderen zo'n 4,7 miljard euro investeren in openbare werken. In vergelijking met 2020 steeg het budget voor mobiliteitsinfrastructuur daarmee met amper 1%. De inflatie-opstoten sinds 2022 doen de reële budgetten stevig dalen; de nominale budgetten blijven immers stabiel, terwijl de prijzen stevig toenemen.

De evolutie in de **baksteenindustrie** is onzeker. De economische activiteit ligt vandaag op hetzelfde niveau als zes maanden geleden. Ook hier wordt verwezen naar de evolutie van het aantal afgeleverde bouwvergunningen. Die levert weinig rooskleurige vooruitzichten op voor de productie en verkoop op korte termijn.

De **houtverwerkende** industrie kent opnieuw een dip. De bezettingsgraad daalde in het tweede kwartaal fors naar circa 76%, het laagste peil sinds eind 2024. De sector zelf verwacht de komende maanden een stagnatie van de economische activiteit.

In het algemeen zijn de vooruitzichten voor de komende zes maanden alarmerend en een duidelijke verzwakking in vergelijking met de enquête van november 2025. De helft van de sectoren verwacht een verslechtering van de economische activiteit. De andere helft blijft voorzichtig en verwacht een ongewijzigd activiteitsniveau. Het aantal sectoren dat een hoger activiteitsniveau verwacht, daalt van vijf naar amper één. De algemene vooruitkijkende conjunctuurbarometer van het VBO daalt daardoor van +3 in november 2025, naar -8 in mei 2026 (zie grafiek 6.2).

RENTABILITEIT DAALT FORS DOOR STIJGENDE KOSTEN EN WERELDWIJDE OVERCAPACITEIT

In onze enquête van mei rapporteert circa 80% van de sectoren een lager rentabiliteitsniveau dan zes maanden geleden. Dat is een verdubbeling tegenover de enquête van november 2025. De omvang en snelheid van die verslechtering van de rentabiliteit is verontrustend en heeft natuurlijk te maken met de sterke stijging van de energieprijzen en van de verzwakking van de vraag.

Enkel de banksector laat een toename van zijn rentabiliteit noteren tegenover zes maanden geleden. De toename van de spread, het verschil tussen de lange en korte rente, is daarbij belangrijk. Ook blijft de kredietverlening aan bedrijven groeien in volume. De sector geeft wel aan dat er bijkomende provisies werden aangelegd in het licht van mogelijke problemen als gevolg van de nieuwe geopolitieke schok.

Ook de vooruitzichten voor de rentabiliteit in de komende zes maanden zijn logischerwijze fors verslechterd. Zo'n 2/3 van onze sectoren verwachten een daling van de rentabiliteit. In november 2025 was dat amper 10%. Daarbovenop verwacht geen enkele sector een toename van de winstgevendheid. In november was dat nog 20%. Dat heeft uiteraard te maken met de verwachting dat, als gevolg van de automatische loonindexering, de loonkosten ook weer sterk zullen toenemen, boven op de duurdere energie.

GRAFIEK 10: OP WELK PEIL LIGT DE RENTABILITEIT VANDAAG IN VERGELIJKING MET ZES MAANDEN GELEDEN?

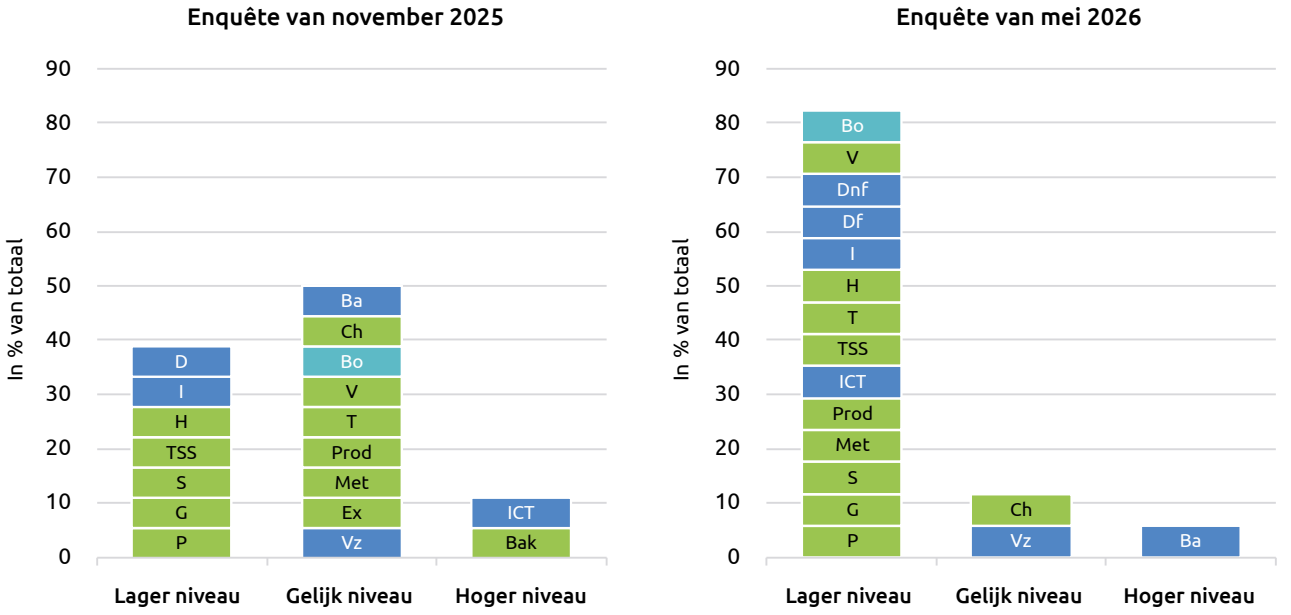

Ba: Bankensector; **Bak:** Baksteen; **Bo:** Bouw; **Ch:** Chemie; **D:** Handel; **Df:** Handel food; **Dnf:** Handel non-food; **Ex:** Ontginning; **G:** Glas; **H:** Hout; **I:** Uitzendarbeid; **ICT:** Informatie- en communicatietechnologieën; **Met:** Metalen; **P:** Papierfabrikanten; **Prod:** Productietechnologie en mechatronica; **S:** Staal; **T:** Textiel; **TSS:** Transport Solution Systems; **V:** Voeding; **Vz:** Verzekeringen.

BRON: VBO

DOWNLOAD GRAFIEK IN JPEG

GRAFIEK 11: OP WELK PEIL VERWACHT U DAT DE RENTABILITEIT IN UW SECTOR OVER ZES MAANDEN ZAL LIGGEN IN VERGELIJKING MET HET HUIDIGE PEIL?

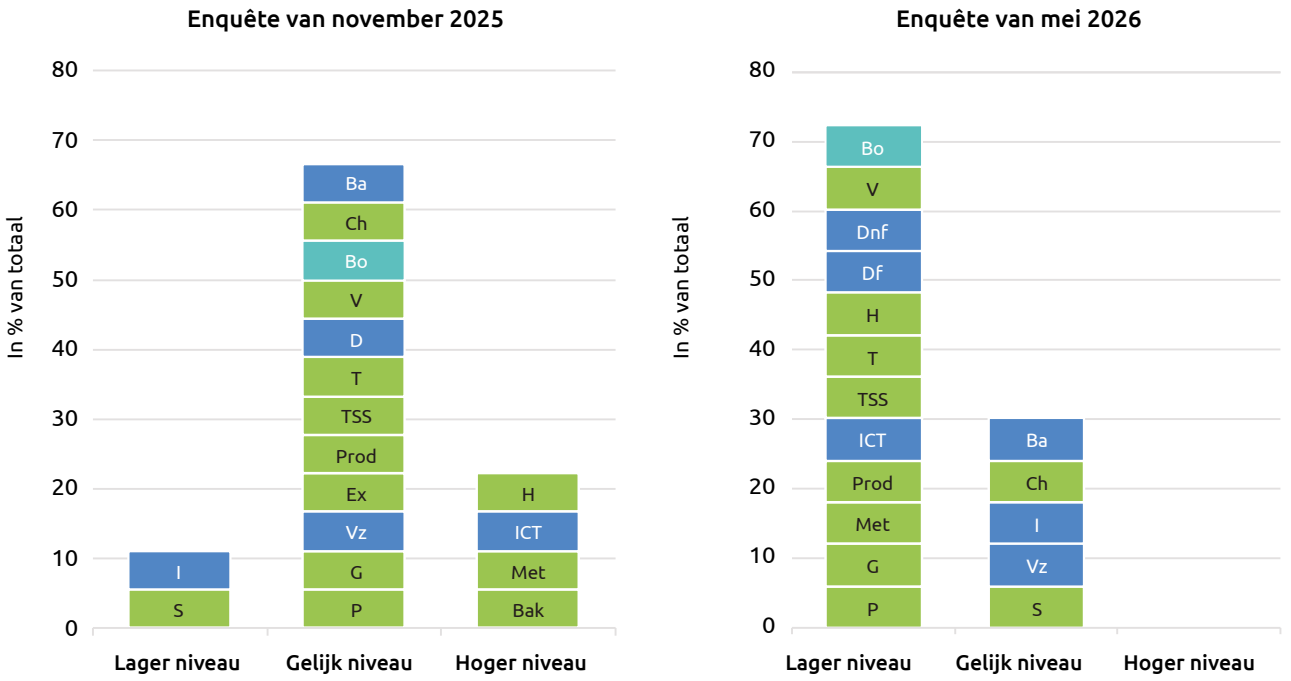

Ba: Bankensector; **Bak:** Baksteen; **Bo:** Bouw; **Ch:** Chemie; **D:** Handel; **Df:** Handel food; **Dnf:** Handel non-food; **Ex:** Ontginning; **G:** Glas; **H:** Hout; **I:** Uitzendarbeid; **ICT:** Informatie- en communicatietechnologieën; **Met:** Metalen; **P:** Papierfabrikanten; **Prod:** Productietechnologie en mechatronica; **S:** Staal; **T:** Textiel; **TSS:** Transport Solution Systems; **V:** Voeding; **Vz:** Verzekeringen.

BRON: VBO

DOWNLOAD GRAFIEK IN JPEG

GRAFIEK 12: OP WELK PEIL LIGGEN DE INVESTERINGEN VANDAAG IN VERGELIJKING MET ZES MAANDEN GELEDEN?

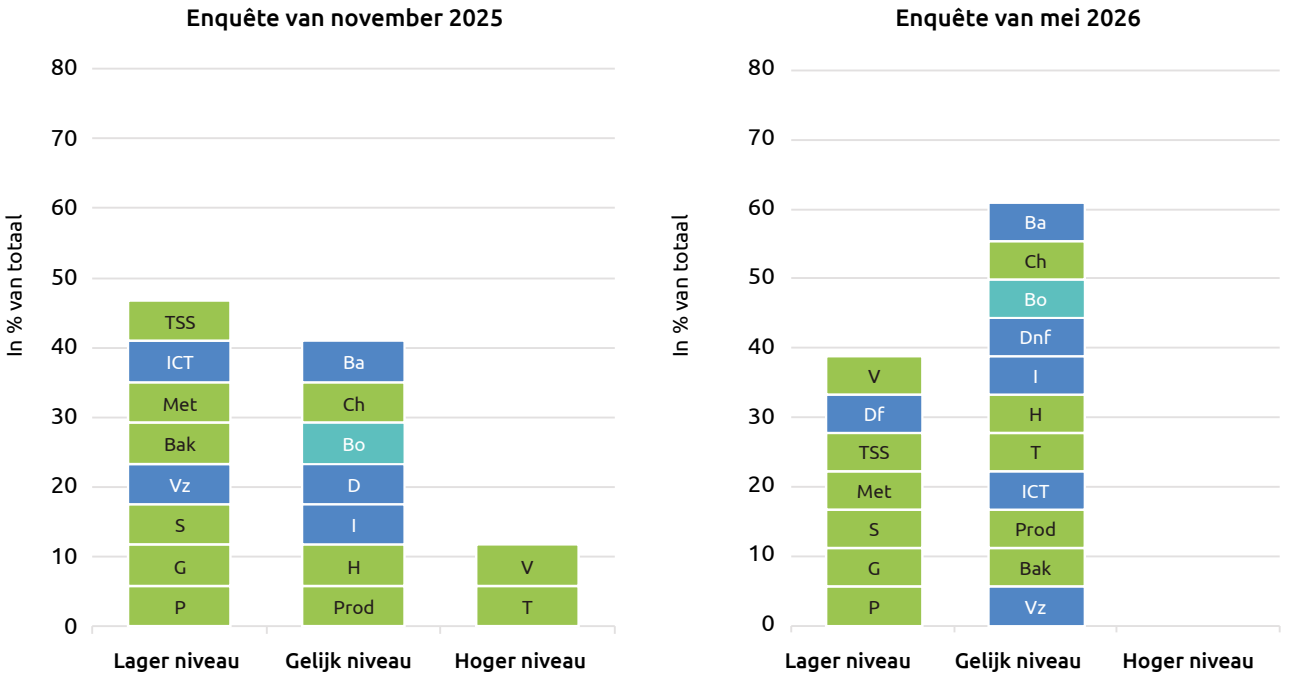

Ba: Bankensector; **Bak:** Baksteen; **Bo:** Bouw; **Ch:** Chemie; **D:** Handel; **Df:** Handel food; **Dnf:** Handel non-food; **Ex:** Ontginning; **G:** Glas; **H:** Hout; **I:** Uitzendarbeid; **ICT:** Informatie- en communicatietechnologieën; **Met:** Metalen; **P:** Papierfabrikanten; **Prod:** Productietechnologie en mechatronica; **S:** Staal; **T:** Textiel; **TSS:** Transport Solution Systems; **V:** Voeding; **Vz:** Verzekeringen.

BRON: VBO

DOWNLOAD GRAFIEK IN JPEG

Het zijn voornamelijk bepaalde dienstensectoren waar de verwachtingen stabiel blijven (banksector, uitzendarbeid, verzekeringen). Opvallend is dat de dalende rentabiliteitsvooruitzichten een steeds groter deel van onze economie treffen. Naast de zeer sterk exportgerichte sectoren zoals de machinebouw en de autoassemblage, zien we ook een dalende trend in de meer binnenlandgerichte sectoren (ICT, handel, hout).

Een strikte beheersing van de loon- en energiekosten blijft dan ook cruciaal ter bescherming van de concurrentiepositie van onze bedrijven. De centenindex zal daarbij op korte termijn een klein beetje soelaas bieden (-0,15 à -0,25% van de loonkost). Het zou echter efficiënter zijn geweest als de regering de maatregelen uit het sociaal akkoord van 22 april had overgenomen, waardoor de meting van de gas- en elektriciteitsprijzen accurater in de index zou worden verwerkt en hun stijging zou worden afgevlakt.

De moeilijke rentabiliteitspositie van de bedrijven wordt ook geïllustreerd door het aantal faillissementen. Op februari na sneuvelde dit jaar al elke maand een record.

In april gingen bijvoorbeeld 1.045 bedrijven failliet, een stijging van 7% ten opzichte van dezelfde maand een jaar eerder. Daarmee was april 2026 de zwaarste aprilmaand ooit voor faillissementen in België. Over de eerste vier maanden van het jaar werden in totaal meer dan 4.000 faillissementen geregistreerd, 7% meer dan in dezelfde periode vorig jaar.

STAGNERENDE INVESTERINGS-DYNAMIEK IN VOORBIJE ZES MAANDEN

Vorig jaar daalde het aantal nieuwe buitenlandse investeringen in België met 11% naar het laagste peil sinds 2014. Dat fenomeen geldt niet alleen voor ons land, maar helaas voor heel Europa, dat zakte (-7%) naar het laagste niveau in tien jaar.

En de resultaten van onze enquête suggereren dat dat beeld niet onmiddellijk zal veranderen. Het aantal sectoren dat een daling van de investeringsinspanningen verwacht, stijgt namelijk van 10% in november 2025 naar ruim 40% in mei 2026. Tegelijk geeft bijna 60% aan dat de investeringsdynamiek de komende zes maanden ongeveer op hetzelfde niveau blijft, een daling met 30 procentpunt.

De verslechtering van de vooruitzichten inzake investeringsdynamiek heeft ongetwijfeld te maken met de toegenomen onzekerheid die gepaard gaat met het conflict in het Midden-Oosten. Dat bemoeilijkt het nemen van langetermijnbeslissingen over investeringen.

Daarnaast heeft ook de overdaad aan Europese regelgeving, die meestal (veel) strenger is dan elders in de wereld, een structureel ongunstige impact op het aantrekken van buitenlandse investeringen naar België en Europa. Hetzelfde geldt voor de hoge energie- en arbeidskosten in België.

De Belgische chemiesector bevindt zich op een kantelpunt. Na jaren van groei wordt de sector nu geconfronteerd met een terugvallende uitvoer en een stilvallende investeringsdynamiek. De belangrijke chemiecluster verloor recent enkele belangrijke investeringsdossiers, waarbij geopteerd werd voor een verhuis naar China. Daarbij speelde de toegang tot goedkopere grondstoffen en gunstigere financieringsvoorwaarden een cruciale rol.

De investeringsmotieven tonen grotendeels hetzelfde beeld als in november 2025. Investeringen in innovatie en energie-efficiëntie blijven met voorsprong de belangrijkste categorieën. Ook hier zien we een effect van het conflict in het Midden-Oosten en de daarmee gepaard gaande stijging van de energieprijzen.

Het belang van **uitbreidingsinvesteringen** is de afgelopen jaren afgenomen. Ondanks een lichte toename tegenover de vorige enquête, wordt er nog steeds heel weinig geïnvesteerd in uitbreiding en veel meer in efficientieverbeteringen, zoals energie- of personeelsbesparing (rationalisatie).

MINDER JOBCREATIE, MAAR NOG VEEL VACATURES

Ook onze enquêteresultaten met betrekking tot de werkgelegenheidsontwikkeling over de afgelopen zes maanden waren grotendeels negatief. Het aantal sectoren dat een daling van de werkgelegenheid rapporteert in vergelijking met zes maanden geleden ligt in lijn met de enquête van november. Ook meer op de binnenlandse vraag gerichte sectoren zoals de bouw, distributie en zelfs de ICT-sector meldden daarbij een achteruitgang van de werkgelegenheid.

Vorig jaar gingen circa 1.600 jobs verloren in de chemie-sector. Dat wijst op een structurele verzwakking van onze industriële basis.

De verwachtingen voor het komende halfjaar zijn wat verder verzwakt ten opzichte van de voorgaande editie. Het aantal federaties dat een daling verwacht van de tewerkstelling over zes maanden stijgt met bijna 10 procentpunt. Ook vandaag verwacht geen enkele sectorfederatie nog een groei van de tewerkstelling.

In vergelijking met maart van vorig jaar liet de **uitzendsector** een daling van zijn activiteit optekenen van meer dan 6%. Dat cijfer is het resultaat van een afname van de activiteit in zowel het bedienden- als het arbeidersegment.[2]

Maar het grootste jobverlies situeert zich wel degelijk in de industrie. In het laatste kwartaal van 2025 ging het aantal arbeidsplaatsen er met 1,8% achteruit ten opzichte van dezelfde periode in 2024.

Ondanks die ongunstige cijfers, bedroeg de vacaturegraad in België in het laatste kwartaal van 2025 nog altijd 3,5%. Daarmee heeft België, samen met Nederland, de hoogste vacaturegraad van de EU.

2 Volgens de Federgon-index

GRAFIEK 13: OP WELK PEIL VERWACHT U DAT DE INVESTERINGEN OVER ZES MAANDEN ZULLEN LIGGEN IN VERGELIJKING MET HET HUIDIGE PEIL?

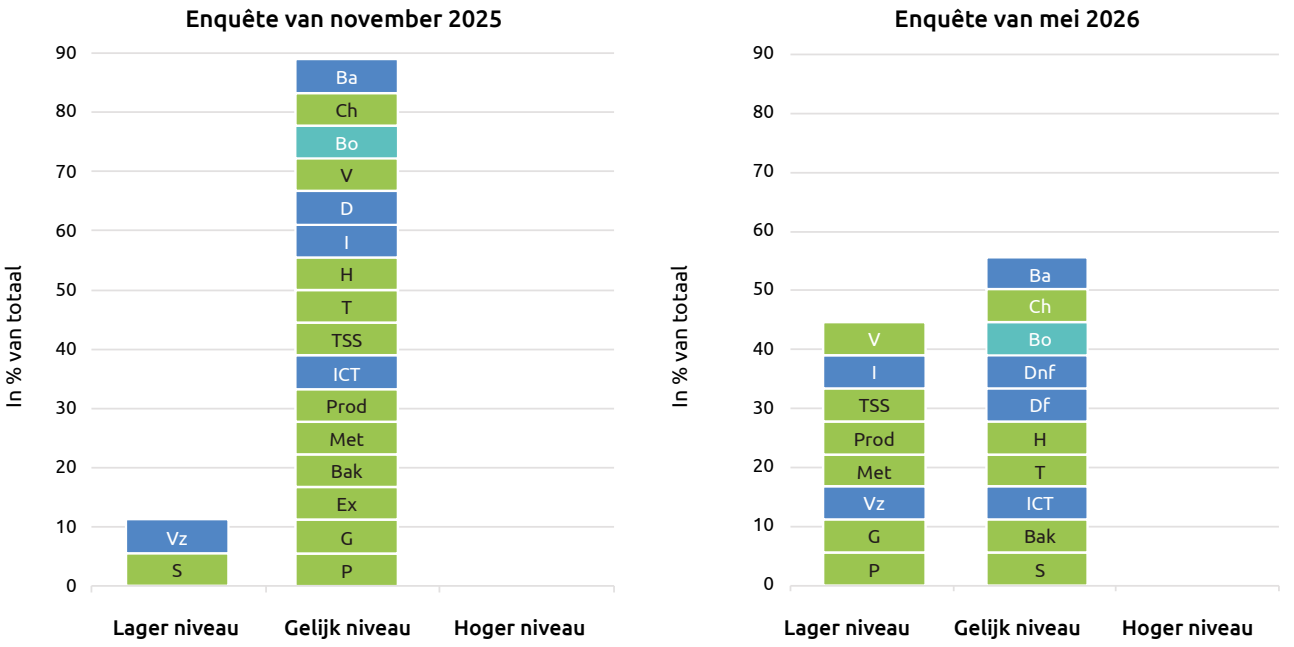

Ba: Bankensector; **Bak:** Baksteen; **Bo:** Bouw; **Ch:** Chemie; **D:** Handel; **Df:** Handel food; **Dnf:** Handel non-food; **Ex:** Ontginning; **G:** Glas; **H:** Hout; **I:** Uitzendarbeid; **ICT:** Informatie- en communicatietechnologieën; **Met:** Metalen; **P:** Papierfabrikanten; **Prod:** Productietechnologie en mechatronica; **S:** Staal; **T:** Textiel; **TSS:** Transport Solution Systems; **V:** Voeding; **Vz:** Verzekeringen.

BRON: VBO

DOWNLOAD GRAFIEK IN JPEG

GRAFIEK 14: INVESTERINGEN IN RATIONALISATIE EN ENERGIE-EFFICIËNTIE BLIJVEN ZEER BELANGRIJK

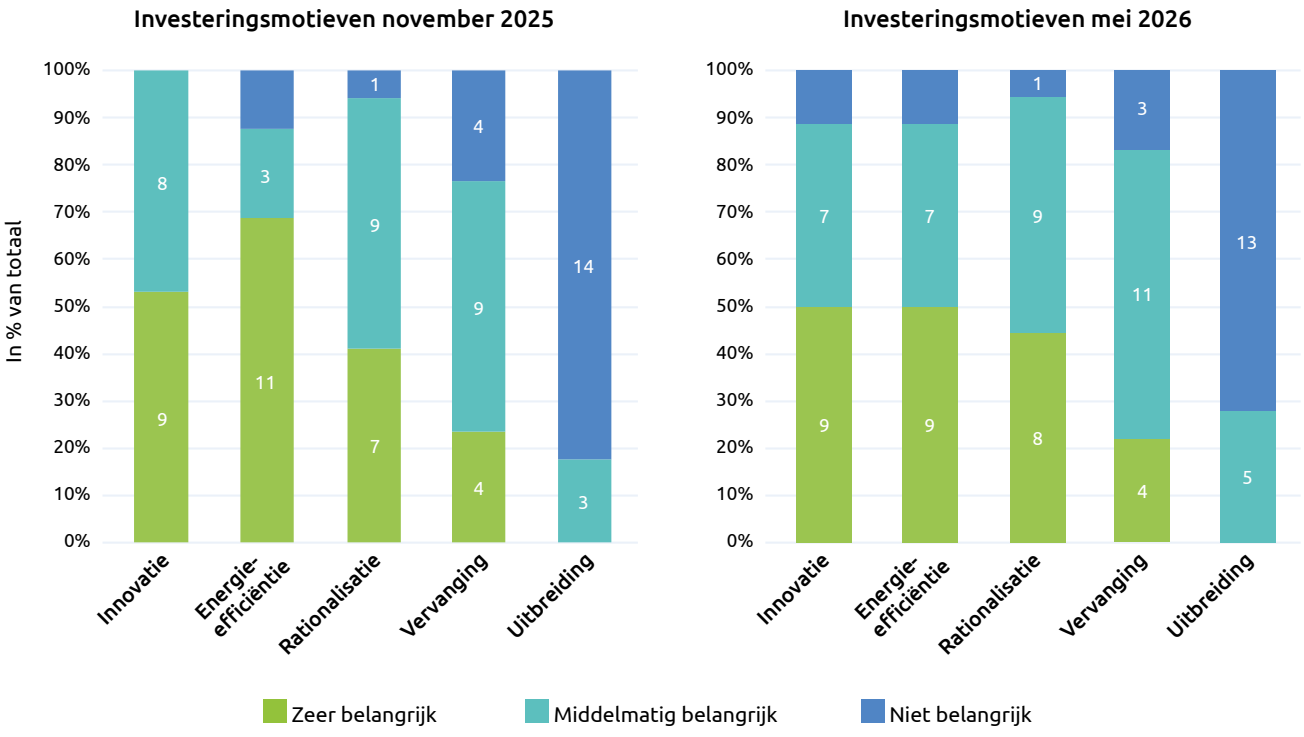

BRON: VBO

DOWNLOAD GRAFIEK IN JPEG

GRAFIEK 15: OP WELK PEIL LIGT DE TEWERKSTELLING VANDAAG IN UW SECTOR IN VERGELIJKING MET ZES MAANDEN GELEDEN?

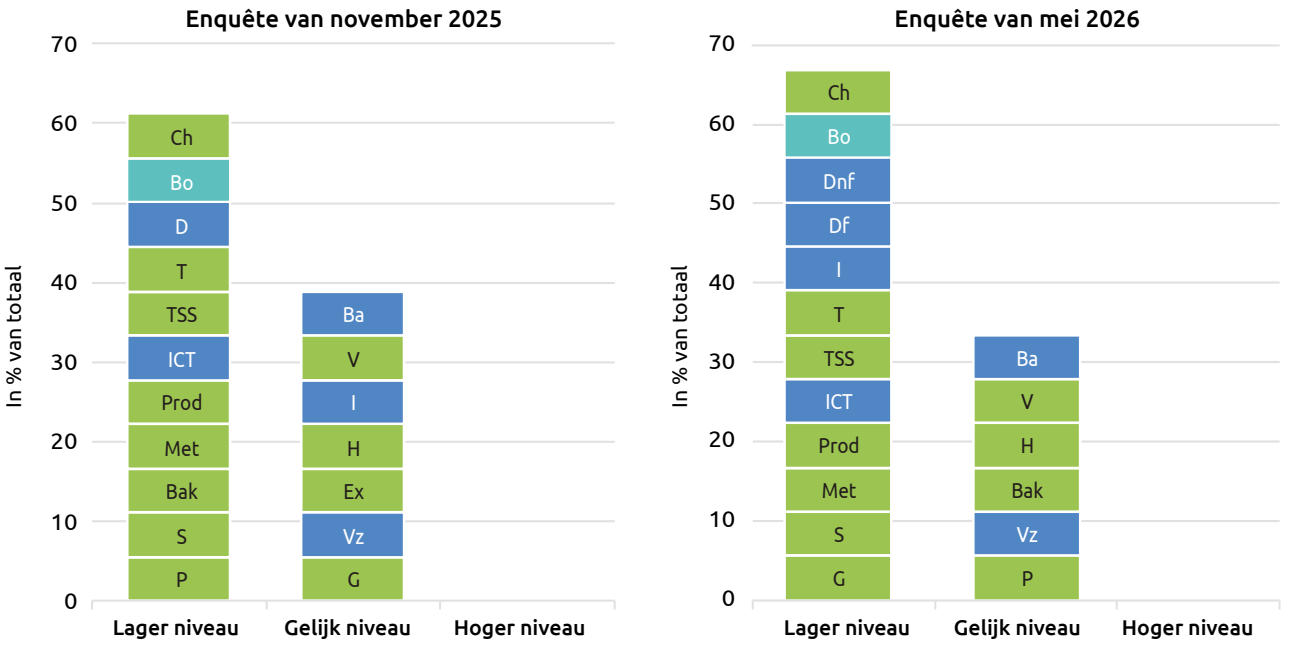

Ba: Bankensector; **Bak:** Baksteen; **Bo:** Bouw; **Ch:** Chemie; **D:** Handel; **Df:** Handel food; **Dnf:** Handel non-food; **Ex:** Ontginning; **G:** Glas; **H:** Hout; **I:** Uitzendarbeid; **ICT:** Informatie- en communicatietechnologieën; **Met:** Metalen; **P:** Papierfabrikanten; **Prod:** Productietechnologie en mechatronica; **S:** Staal; **T:** Textiel; **TSS:** Transport Solution Systems; **V:** Voeding; **Vz:** Verzekeringen.

BRON: VBO

DOWNLOAD GRAFIEK IN JPEG

GRAFIEK 16: OP WELK PEIL VERWACHT U DAT DE TEWERKSTELLING IN UW SECTOR OVER ZES MAANDEN ZAL LIGGEN IN VERGELIJKING MET HET HUIDIGE PEIL?

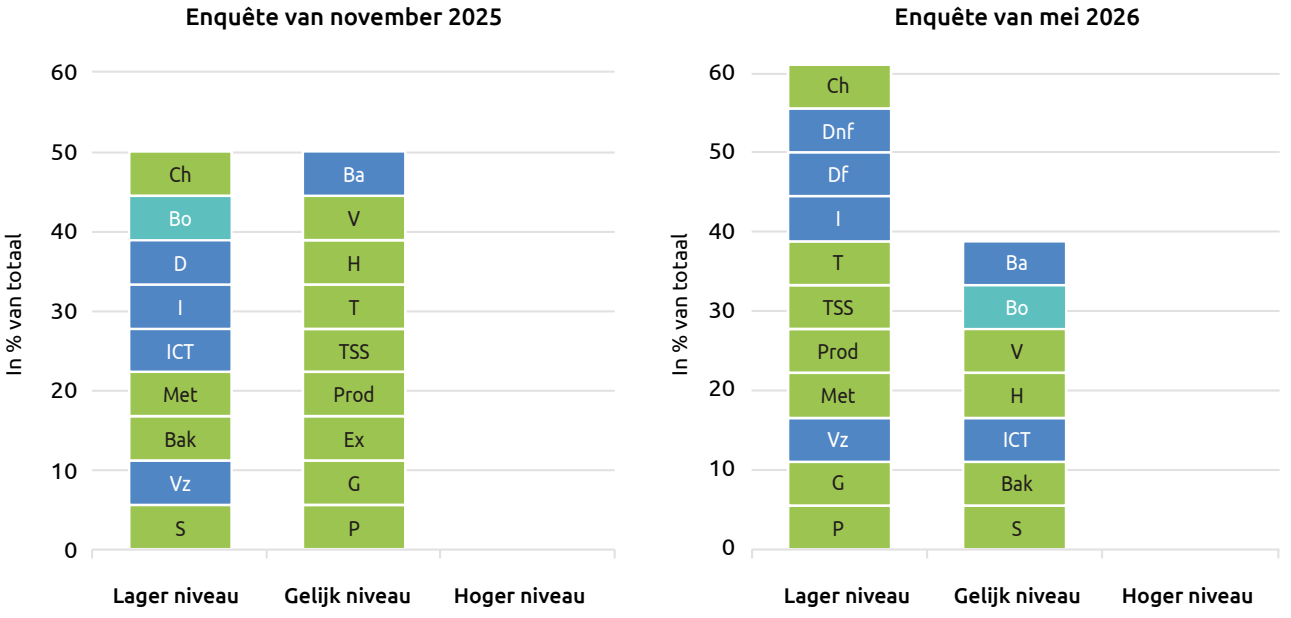

Ba: Bankensector; **Bak:** Baksteen; **Bo:** Bouw; **Ch:** Chemie; **D:** Handel; **Df:** Handel food; **Dnf:** Handel non-food; **Ex:** Ontginning; **G:** Glas; **H:** Hout; **I:** Uitzendarbeid; **ICT:** Informatie- en communicatietechnologieën; **Met:** Metalen; **P:** Papierfabrikanten; **Prod:** Productietechnologie en mechatronica; **S:** Staal; **T:** Textiel; **TSS:** Transport Solution Systems; **V:** Voeding; **Vz:** Verzekeringen.

BRON: VBO

DOWNLOAD GRAFIEK IN JPEG

VOORUITZICHTEN

De Belgische economie heeft de voorbije maanden aan dynamiek ingeboet als gevolg van de Iran-crisis. Na een groei van circa 1% in 2025, zou de groei dit jaar halveren tot amper 0,5%. Als het conflict in het Midden-Oosten in de komende maanden opgelost geraakt, lijkt voor volgend jaar wat meer optimisme gerechtvaardigd en een economische groei van 1 à 1,5% in 2027 haalbaar.

CONSUMENT WORDT WAT VOORZICHTIGER

De toegenomen geopolitieke onzekerheid en de iets minder krappe arbeidsmarkt hebben in de voorbije maanden sterk gewogen op het consumentenvertrouwen. En hoewel de Belgische gezinnen door de automatische loonindexering zeer goed beschermd zijn tegen een energieschok, kan er door de snel toegenomen inflatie (meer dan 4% in april en mei) in de komende maanden toch nog een neerwaarts effect zijn op het consumentenvertrouwen. De gezinsconsumptie, die bij onze vorige Focus Conjunctuur beschreven werd als groeimotor, zou dit jaar dan ook merkelijk vertragen.

Als de geopolitieke situatie tegen het najaar enigszins stabiliseert, de energieprijzen beginnen dalen en de rentevoeten ontspannen, lijkt een herstel van de groei van de binnenlandse consumptie volgend jaar echter wel waarschijnlijk.

Zo'n positieve ontwikkeling van de consumptievraag zou nog versterkt kunnen worden door de structurele hervormingen van de Arizona-regering, die in 2027 hun eerste tastbare resultaten zouden moeten beginnen afwerpen. Er kan vooral een positief effect op de groei en de arbeidsmarkt worden verwacht van de ruimere openingstijden van de winkels, de soepeler regelingen voor overuren en avondarbeid, de ruimer toegestane inzet van flexi-jobs en het ruimere aanbod aan arbeidskrachten door de beperking in de tijd van de werkloosheid en de pensioenhervorming die aanzet tot langer werken.

IETS BETERE PERSPECTIEVEN VOOR DE BOUW DANKZIJ RENOVATIE EN SLOOP EN HEROPBOUW

Daarnaast zou ook het elan van de bouwsector in de loop van 2026 en 2027 geleidelijk moeten versterken. Vorig jaar nam de activiteit in de bouwsector in België nog af met zo'n 0,5%. Dit jaar verwachten we al een groei van circa 1% gezien het toenemend aantal bouwvergunningen er toch zou moeten toe leiden dat de nieuwbouw in 2026 weer met groei kan aanknopen (vanop een zeer laag niveau). De renovatie van gebouwen zou in 2026 eveneens nog een bescheiden groei kennen (+0,5%). Maar die zal in 2027 naar verwachting aantrekken door de ruimere toepassing van het verlaagd btw-tarief voor sloop en heropbouw en de toenemende renovatieverplichtingen in Wallonië en Brussel vanaf 2028.

BEDRIJFSINVESTERINGEN NOG STEEDS ONDER DRUK

Op basis van de antwoorden op onze enquêtevragen rond investeringen en de nog steeds lage bezettingsgraad in verschillende sectoren, verwachten we in 2026 een verdere daling van het groeitempo van de bedrijfsinvesteringen.

De aanhoudende geopolitieke onzekerheden op het internationale toneel, in combinatie met de competitiviteitsproblemen als gevolg van de hoge loon- en energiekosten, spelen daarbij uiteraard een zeer belangrijke rol.

Indien de algemene geopolitieke onzekerheden in de tweede helft van 2026 wat zouden wegebben en de rente op kredieten voor langetermijninvesteringen effectief zou gaan dalen, behoort een sterkere investeringsgroei in 2027 wel tot de mogelijkheden.

BIJDRAGE NETTO-UITVOER BLIJFT NEGATIEF

Vorig jaar daalde de uitvoer met 0,3%, terwijl de invoer steeg met 0,1%. Dat resulteerde voor het tweede jaar op rij in een negatieve bijdrage van de netto-uitvoer aan de groei.

In 2026 zou de groeibijdrage van de netto-uitvoer licht verbeteren, maar nog altijd negatief blijven. Enkele jaren van reële loonblokkering bovenop de index hebben de sterke toename van de loonkostenhandicap in 2022-2023 wel getemperd, maar niet volledig weggewerkt. Bovendien weegt ook de Amerikaanse handelsoorlog direct en indirect op de Belgische bedrijven: zij worden immers minder concurrentieel op een belangrijke afzetmarkt (de VS), maar worden ook op al hun andere afzetmarkten (ook de binnenlandse) geconfronteerd met bijkomende concurrentie, met name van Chinese producten die nieuwe afzetmarkten zoeken.

Na de nieuwe inflatie- en indexeringsopstoot die er in 2026 zit aan te komen, dient er op dit punt in 2027 nog niet veel beterschap te worden verwacht. De netto-uitvoer zal ook in 2027 nog negatief blijven bijdragen tot de groei.

ARBEIDSMARKT: HERVORMINGEN ZOUDEN KRAPTES MOETEN DOEN AFNEMEN

In het laatste kwartaal van 2025 daalde het aantal vacatures al met zo'n 9% tegenover dezelfde periode één jaar eerder. Gezien de toename van de economische onzekerheid en de verslechtering van het producentenvertrouwen sinds de Iran-crisis, is het realistisch dat het aantal vacatures de komende maanden verder zal afnemen. De resultaten van onze conjunctuurenquête lijken dat te bevestigen.

Wanneer de groei in de loop van 2027 opnieuw aantrekt, zal ook de werkgelegenheidsgroei naar verwachting weer toenemen. Dankzij de Arizona-hervormingen (werkloosheid, pensioenen en langdurig zieken) die het arbeidsaanbod verruimen, zou een toename van de werkgelegenheidsgraad richting 75% minder dan in het verleden gepaard moeten gaan met een verkrapping van de arbeidsmarkt.

BUDGETTAIRE UITDAGINGEN BLIJVEN GROOT

Het realiseren van een sterke toename van de werkgelegenheidsgraad (regering stelt 80% voorop, maar 75% zal al een groot succes zijn) blijft overigens ook bijzonder belangrijk in het licht van de noodzakelijke sanering van de publieke financiën. Op dat domein blijven de uitdagingen immers bijzonder groot.

Het overheidstekort zou in 2026 nog altijd 5,2% van het bbp bedragen (het hoogste van de eurozone) en bij ongewijzigd beleid in 2027 verder oplopen als gevolg van spontaan toenemende vergrijzingskosten en stijgende uitgaven voor defensie en rentelasten.

Gedreven door die aanhoudend hoge tekorten, zou de overheidsschuld verder stijgen tot bijna 113% van het bbp in 2027. Dat beperkt de toekomstige beleidsruimte en verhoogt de kwetsbaarheid voor economische of geopolitieke schokken. En een verdere stijging van de langetermijnrente zou ook het risico op een zogenaamde rentesneeuwbal verhogen.

De belangrijkste hefboom om die situatie om te keren is dan ook een verhoging van de werkgelegenheidsgraad. Maar daarnaast zullen ook ingrijpende maatregelen nodig zijn om de overheidsuitgaven structureel terug te dringen.

RISICO'S EN UITDAGINGEN

Onze vooruitzichten voor de tweede jaarhelft van 2026 en 2027 zijn gebaseerd op een geleidelijke normalisatie van de geopolitieke situatie in het Midden-Oosten.

Het grootste neerwaartse risico daarop is dan ook een verdere escalatie van het conflict in het Midden-Oosten. Recent namen de spanningen tussen Iran en Israël weer toe met wederzijdse aanvallen. De Amerikaanse president Donald Trump is wel naarstig op zoek naar een permanente vredesdeal, zeker nu de Amerikaanse 'midterm'-verkiezingen van begin november steeds dichterbij komen. Maar zijn onvoorspelbare onderhandelingsstrategieën maken het niet evident om snel een voor alle partijen aanvaardbare deal te vinden.

Vooruitzichten (groei in volume)	2023	2024	2025	2026*r*	2027*r*
Reëel bbp	1,7	1,1	1	0,5	1,2
Binnenlandse vraag	1,9	1,9	1,3	0,8	1,4
Particuliere consumptie	1,1	2,0	1,7	0,6	1,5
Publieke consumptie	2,7	1,8	1,6	0,6	0,6
Investeringen	3,1	1,9	0,1	1,2	1,9
Bedrijfsinvesteringen	*3,5*	*3,1*	*2,3*	*1,8*	*2,3*
Investeringen in woningen	*-0,6*	*-6,9*	*-8,2*	*-2,3*	*0,2*
Publieke investeringen	*5,7*	*11,6*	*1,0*	*3,1*	*2,2*
Netto-uitvoer (bijdrage aan bbp)	0,2	-0,4	-0,3	-0,2	-0,1
Voorraden (bijdrage aan bbp)	-0,4	-0,4	0	-0,1	-0,0

CONCLUSIES EN BELEIDSAANBEVELINGEN

IRAN-CRISIS FNUIKT PRIL HERSTEL

De nieuwe opstoot van de olie- en gasprijzen als gevolg van de Iran-crisis heeft het prille herstel dat zich rond de jaarwisseling in een aantal (vooral technologische) bedrijven en sectoren begon af te tekenen, in de kiem gesmoord. De vooruitkijkende conjunctuurindicator van het VBO is met liefst 11 punten gedaald van +3 in november 2025 naar -8 in mei 2026.

Van een situatie van wereldwijd aantrekkende groei en vertragende inflatie (< 2%), zijn we na het sluiten van de Straat van Hormuz op enkele maanden tijd terechtgekomen in het omgekeerde scenario: afbrokkelende groei en inflatie die onder meer in de VS en België alweer boven 4% is uitgestegen. En als die situatie nog veel langer aanhoudt, dreigt ze opnieuw te leiden tot een hele reeks zelfversterkende neerwaartse effecten.

In eerste instantie via het wereldwijde en Europese monetair beleid. De centrale banken zullen zich immers genoodzaakt voelen om de toenemende inflatie te bestrijden door de rente te verhogen (zoals de ECB recent al heeft gedaan). Tegelijk dreigen ze zo de reeds zwakke wereldwijde economische groei nog verder te vertragen.

In tweede instantie via het budgettaire beleid van die Europese lidstaten die al met té hoge tekorten worstelen, zoals België en Frankrijk. Een combinatie van lagere groei en hogere inflatie zorgt bij ongewijzigd beleid immers voor een verdere verslechtering van hun budgettaire vooruitzichten, wat dan weer ingrijpendere budgettaire correctiemaatregelen vergt, die op hun beurt op de groei kunnen wegen.

Voor de Belgische economie, ten slotte, is een inflatieopstoot – door het bestaan van een systeem van automatische loonindexering – altijd slecht nieuws voor het concurrentievermogen van onze bedrijven. Die weegt niet alleen op onze exportmarktaandelen, maar ook op onze binnenlandse marktaandelen.

De Amerikaanse invoerheffingen, die weliswaar juridisch aan het wankelen zijn, verergeren die situatie nog, zowel direct via de moeilijkere toegang tot de Amerikaanse markt, als indirect door de afleiding van Chinese exportstromen naar de Europese markt.

Het valt dan ook te hopen dat de VS erin slagen om de crisis in het Midden-Oosten snel te bezweren met een door alle partijen nageleefd akkoord. En dat ze zich ook onthouden van nieuwe absurde argumentaties voor hun contraproductieve invoerheffingen.

SOCIAAL AKKOORD VAN 22 APRIL AAN DE KANT GESCHOVEN: EEN GEMISTE KANS

In deze moeilijke context heeft de Belgische regering bovendien een unieke kans gemist om de ongunstige impact van de opstoot van de energieprijzen op de Belgische economie te temperen. Daartoe diende ze enkel het akkoord dat de sociale partners op 22 april hadden gesloten, over te nemen.

Daarin werd immers voorzien om al in juni 2026 in plaats van in januari 2027 een betere methodiek voor de opname van de gas- en elektriciteitsprijzen in de gezondheidsindex (op basis van alle lopende contracten, waaronder ook een derde vaste contracten) in te voeren.

Daarnaast werd in het sociaal akkoord ook voorgesteld om de gas- en elektriciteitsprijzen voortaan op te nemen als een 12-maandsgemiddelde, aangezien de meeste consumenten ook maar eens per jaar hun afrekening voor elektriciteit en gas ontvangen en ze dus ook maar om de 12 maanden de gevolgen van stijgingen of dalingen van de gas- en elektriciteitsprijzen ervaren.

Door die dubbele verbetering van de meetmethode, zouden de opnames van de gas- en elektriciteitsprijzen in de index de werkelijke ontwikkeling niet langer overschatten in tijden van stijgende energieprijzen (‘overshooting’) en niet langer onderschatten in tijden van dalende energieprijzen (‘undershooting’). De meting zou dus correcter zijn en spilindexen in de privé- en overheidssector zouden minder snel worden overschreden. En daardoor zou dus ook het

risico op een loon-prijsspiraal, waar ons land traditioneel kwetsbaar voor is door de automatische loonindexering, structureel worden verkleind.

In ruil waren de werkgeversfederaties in de Groep van Tien bereid om de dubbele 'centenindexoperatie' in 2026 en 2028 niet te laten doorgaan in de privésector. Die zou immers leiden tot een zeer grote complexiteit in de honderden betrokken paritaire comités in de privésector (met elk een eigen indexeringsmechanisme), en tegelijk maar een beperkte impact hebben op de loonkostenmassa (naar raming -0,5% voor elke centenindexoperatie van 2%). En daarvan zou dan ook nog eens de helft moeten worden afgestort aan de RSZ via een nieuwe **permanente** loonmatigings**bijdrage**. En dat terwijl het geboekte voordeel in enkele jaren tijd zal wegebben aangezien het in het wetsontwerp niet wordt geneutraliseerd in de mechaniek van de loonnormwet (het geboekte voordeel zal dus leiden tot meer marge voor loonkostenstijging) én omdat die categorie van werknemers (> 4.000 euro bruto) dat kleine koopkrachtverlies op middellange termijn ook terug zal wegonderhandelen via sterkere individuele loonstijgingen (wat leidt tot een sterker dan normale loondrift).

Nu de regering heeft beslist om dat eerste sociaal akkoord in 45 jaar over lonen en index niet te honoreren, blijft het buitengewoon belangrijk dat de loonmatigingsbijdrage zo snel mogelijk wordt afgebouwd en op middellange termijn ook verdwijnt, samen met het voordeel.

Zoniet is het geen maatregel die het concurrentievermogen van de bedrijven doet verbeteren, maar eentje die het op middellange termijn eerder doet verslechteren.

STERKER CONCURRENTIEVERMOGEN BLIJFT BROODNODIG

En die verbetering van de kostencompetitiviteit van de bedrijven blijft broodnodig. In februari van dit jaar was de CRB nog tot de conclusie gekomen dat de relatieve loonkostenhandicap (i.v.m. 1996) van de Belgische bedrijven ten opzichte van hun concurrenten in de drie grote buurlanden (3 à 4% in 2023), tegen eind 2026 ongeveer zou zijn weggesmolten door de reële loonblokkering van de voorbije jaren. Door de sterke toename van de inflatie en de indexering dit jaar, kan die verwachting echter worden opgeborgen.

Effectieve maatregelen ter verbetering van de loonkostencompetitiviteit (de voorziene lastenverlagingen en de centenindex met een snel uitfaserende loonmatigingsbijdrage) blijven dus noodzakelijk.

Hetzelfde geldt, en minstens even dringend, voor onze competitiviteit inzake energieprijzen. De verlaging van de transmissienettarieven en de regionaal in te voeren energieprijskortingen in het kader van de Europese CISAF-faciliteit moeten ervoor zorgen dat onze energieprijzen niet sterker stijgen dan in de buurlanden en dat de nieuwe energienorm wordt gerespecteerd.

Een laatste, belangrijke aspect van het concurrentienadeel van de Belgische (en Europese) bedrijven zijn ten slotte de relatief hoge administratieve lasten. We vragen de regering en al haar ministers om met spoed werk te maken van de uitvoering van de zestig bedrijfsgerichte maatregelen uit het Federaal Actieplan voor Administratieve Vereenvoudiging (FAAV). Het is daarbij aangewezen om voor elk van die maatregelen naar de best mogelijke oplossing te zoeken in nauw overleg met de bedrijven en hun sectorfederaties. Zij kennen de verplichtingen en de daarmee gepaard gaande lasten immers het best en zijn ook het best geplaatst om concrete suggesties ter vereenvoudiging te doen.

Op het Europese niveau dienen de op vereenvoudiging gerichte omnibusinitiatieven te worden voortgezet en zo snel mogelijk te worden geïmplementeerd. Voor een aantal Europese wetgevende initiatieven zoals de loontransparantierichtlijn en een nieuwe (nog zwaardere) antiwitwaswetgeving, zijn de administratieve gevolgen voor de bedrijven zo groot dat hun uitvoering minstens voor een tijdje moet worden uitgesteld en zij eigenlijk best helemaal zouden worden afgevoerd.

EUROPA: MEER VRIJHANDELSAKKOORDEN, MAAR OOK MEER ASSERTIVITEIT TEN OPZICHTE VAN DELOYALE CONCURRENTIE

Ook op het vlak van handelsbeleid staat Europa op een kantelmoment. Europa legt zeer stringente eisen op aan de eigen industrie inzake CO_2-uitstoot en allerlei andere milieudoelstellingen (stikstof, watergebruik, vogel- en habitatrichtlijnen), maar creëert daardoor een ongelijk speelveld tussen Europese bedrijven en andere buitenlandse spelers.

Die laatsten winnen meer en meer marktaandeel met producten die meer CO_2-uitstoot (een mondiaal probleem) en

milieuverontreiniging veroorzaken. Een deel van de ingevoerde producten wordt bovendien zwaar gesubsidieerd in het herkomstland (om China niet te noemen).

Naast het blijven afsluiten van handelsakkoorden met gelijkwaardige partners en handelsblokken, moet Europa dus ook assertiever worden tegenover die eerder ongezonde en ruïneuze buitenlandse concurrentie.

BELANGRIJKE VOORUITGANG INZAKE FLEXIBILITEIT OP DE ARBEIDSMARKT!

Daarnaast zijn ook de maatregelen die de flexibiliteit op onze arbeidsmarkt bevorderen van groot belang voor het concurrentievermogen van onze bedrijven. De federale regering heeft daarin de voorbije maanden een aantal belangrijke stappen gezet: verruiming van het aantal fiscaalvriendelijke overuren, opheffing van het verbod op avondarbeid, ruimere mogelijkheden voor studentenarbeid, veralgemening van de mogelijkheid om flexi-jobs in te zetten en herinvoering van de proefperiode. En binnenkort wordt ook nog vooruitgang verwacht inzake de versoepeling van de openingsuren, de opheffing van de verplichte sluitingsdag in de distributiesector en de annualisering van de arbeidstijd.

Een aantal industriële sectoren, maar ook de handel (o.a. avondlijke e-commerce) zouden daardoor een belangrijke activiteitsboost kunnen krijgen, zodra de huidige door de geopolitiek uitgelokte conjunctuurdip achter de rug is.

Daardoor zou ook de vraag naar arbeidskrachten in 2027 opnieuw wat kunnen toenemen. Samen met de beperking in de tijd van de werkloosheidsuitkering (tot twee jaar), de pensioenhervorming die aanzet tot langer werken en de intensere terug-naar-werkbegeleiding van langdurig zieken, zou dat geheel van maatregelen er moeten voor zorgen dat de werkgelegenheidsgraad kan toenemen richting 75% zonder dat de bedrijven onmiddellijk botsen op een extreem krappe arbeidsmarkt.

BEGROTINGSSANERING: VASTHOUDEN AAN AFSPRAKEN UIT REGEERAKKOORD

En die krachtige toename van de werkgelegenheidsgraad zal absoluut noodzakelijk zijn om de scheve Belgische begrotingssituatie recht te trekken. Volgens de NBB zou het begrotingstekort bij ongewijzigd beleid immers oplopen tot 5,7% van het bbp in 2028. Om het tekort tegen het einde van de legislatuur terug te brengen tot minder dan 4% van het bbp, zal een inspanning nodig zijn van ongeveer 10 miljard euro.

Om die te realiseren, is het van belang om ons te houden aan het regeerakkoord dat stipuleert dat twee derden van de inspanning (of ongeveer 7 miljard euro) afkomstig moet zijn van structurele hervormingen. Om daaraan te komen, is er effectief een stijging van de werkgelegenheidsgraad nodig van 72,8% vandaag tot 75% tegen 2028 (ongeveer 150.000 netto bijkomende jobs).

Van het resterende derde van de inspanning (3 miljard euro) moet volgens het regeerakkoord 2/3 (2 miljard euro) komen van een betere beheersing van de overheidsuitgaven op alle niveaus. Daartoe zal nog een aanzienlijke, diepgaande en goed gestructureerde saneringsoefening nodig zijn langs de uitgavenzijde. Nieuwe inkomsten (onder de noemer 'sterkste schouders') zouden tegen 2028 slechts voor 1 miljard euro aan de begrotingssanering mogen bijdragen.

DE KIP MET DE GOUDEN EIEREN NIET SLACHTEN!

Daarbij is het belangrijk om de resterende sterktes van ons land (zoals de hoge O&O-intensiteit) niet onderuit te halen door ondoordachte begrotingsmaatregelen, zoals het inperken van de BV-kortingen voor wetenschappelijke onderzoekers. We mogen niet vergeten dat het precies de technologische sectoren waren die begin dit jaar al duidelijke tekenen van herstel vertoonden, wat hun veerkracht illustreert. Het zou niet verstandig zijn dat soort toekomstgerichte activiteiten in hun elan te breken door de loonkosten er substantieel te gaan verhogen.

Enkel door te blijven inzetten op concurrentievermogen, O&O en innovatie, en dankzij de genomen maatregelen voor een meer flexibele arbeidsmarkt, zal de Belgische economie in 2027 kunnen evolueren richting een krachtiger groeitempo van 1 à 1,5%, wat ook op de langere termijn de doelstelling moet zijn.

Want enkel met een structureel hogere economische groei kunnen ook andere beleidsdoelstellingen gerealiseerd worden, zoals de sanering van de openbare financiën, een werkzaamheidsgraad van 80% en de betaalbaarheid van onze welvaartsstaat in een context van hypervergrijzing.

LEDEN-SECTORFEDERATIES VAN HET VBO

EFFECTIEVE LEDEN

ABSU | UGBN
.AGORIA
arxia
assuralia
BBVP
Becobra
cepa
CIMABEL VZW/ASBL
comeos
Creamoda Belgian fashion
denuo
Embuild THE BELGIAN CONSTRUCTION ASSOCIATION
Energia TOWARDS SUSTAINABLE MOBILITY & ENERGY
essenscia Chemistry meets life sciences
fbaa
FEBE
Febeg
febelfin
FEBELCEM
Febelgra united in graphics
FEBETRA
FEDIEX
FEDNOT
Fedustria
Fevia
BEDRIJFSGROEPERING ZANDGROEVEN
GSV
IBR-IRE
INDUFED
Network for work Federgon
ORI
Synergrid
TRAXIO
UIA
USS
WERKGEVERSFEDERATIE VOOR DE INTERNATIONALE HANDEL, HET VERVOER EN DE LOGISTIEK

TOETREDENDE LEDEN

AWDC ANTWERP WORLD DIAMOND CENTRE
BELGISCHE HOUTCONFEDERATIE BOIS CONFÉDÉRATION BELGE DU BOIS
PensioPlus
FEBELAV
FEBIAC
BELGISCHE SPAARBANKEN-VERENIGING
LEDER
UPSI ASBL-UP | BVS VZW-BV
valipac

NOTA'S

NOTA'S

NOTA'S

VBO FEB
Verbond van Belgische Ondernemingen
Fédération des Entreprises de Belgique

Het VBO, dé stem van de ondernemingen in België, staat – via een 50-tal lid-bedrijfs-federaties – voor meer dan 50.000 kleine, middelgrote en grote ondernemingen die 75% van de tewerkstelling in de private sector voor hun rekening nemen.

Onze leden zorgen voor 80% van de export en creëren 2/3 van de toegevoegde waarde in ons land. Als enige overkoepelende interprofessionele werkgeversorganisatie vertegenwoordigen we ondernemingen uit de drie gewesten van ons land.

LEES ONZE RECENTSTE PUBLICATIES OP **VBO-FEB.BE/NL/PUBLICATIES/**

Semestriële uitgave van het Verbond van Belgische Ondernemingen

REDACTIE
Michiel Mariën, Edward Roosens
EINDREDACTIE
Anne Michiels, Charlotte Jonné
VERTALING
Vertaaldienst VBO
PUBLICATIEVERANTWOORDELIJKE
Stefan Maes
VERANTWOORDELIJKE UITGEVER
Stefan Maes, Ravensteinstraat 4, 1000 Brussel
Publicatiedatum: 02/07/2026
Cette publication est également disponible en français.
ISSN 2736-4399